SOUTH AFRICAN ... LIBRARY
31 AUG 1954

No. 33—Vol.-LII

Friday,
27th August, 1954

Registered at the G P O as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Possession of power makes men blind and deaf; they cannot see things which are under their very nose, and cannot hear things which invade their ears. There is thus no knowing what this power-intoxicated Government may not do. So it seemed to me that patriotic men ought to be prepared for death, imprisonment and similar troubles.

The brave meet death with a smile on their lips but they are circumspect all the same. There is no room for foolhardiness in this non-violent war. We do not propose to go to jail or to die by an immoral act. We must mount the gallows while resisting the oppressive laws of this Government.

—Mahatma Gandhi.

The Fear Of Death

By Mahatma Gandhi

SWARAJ (Independence) is the abandonment of the fear of death. A nation which allows itself to be influenced by the fear of death cannot attain Swaraj and cannot retain it if somehow attained.

English people carry their lives in their pockets. Arabs and Pathans consider death as nothing more than an ordinary ailment; they never weep when a relation dies. Boer women are perfectly innocent of this fear. In the Boer war thousands of young Boer women became widows, but they never cared. It did not matter in the least if the husband or the son was lost; it was enough and more than enough that the country's honour was safe. What booted the husband if the country was enslaved? It was infinitely better to bury a son's mortal remains and to cherish his immortal memory than to bring him up as a serf. Thus did the Boer women steel their hearts and cheerfully gave up their darlings to the angel of death.

The people I have mentioned kill and get killed But what of those who do not kill but are only ready to die themselves? Such people become the objects of a world's adoration. They are the salt of the earth.

The English and the Germans fought one another; they killed and got killed. The result is that animosities have increased. There is no end of unrest and the present condition of Europe is pitiful. There is more deceit, and each is anxious to circumvent to rest.

But the fearlessness which we are cultivating is of a nobler and purer order.... When we attain Swaraj, many of us will have given up the fear of death; or else we shall not have attained Swaraj. Till now mostly young boys have died in the cause. Those who died in Aligadh were all below twentyone. No one knew who they were. If Government resort to firing now, I am hoping that some men of the first rank will have the opportunity of offering up the supreme sacrifice.

Why should we be upset when children or young men or old men die? Not a moment passes when some one is not born or is not dead in this world. We should feel the stupidity of rejoicing in a birth and lamenting a death. Those who believe in the Soul—and what Hindu, Musalman, or Parsee is there who does not—know that the soul never dies. The souls of the living as well as of the dead are all one. The external processes of creation and destruction are going on ceaselessly. There is nothing in it for which we might give ourselves up to joy or sorrow. Even if we extend the idea of relationship only to our countrymen and take all the births in the country as taking place in our own family, how many births shall we celebrate? If we weep for all the deaths in our country, the tears in our eyes would never dry. This train of thought should help us to get rid of all fear of death......If we wish to attain Swaraj, and if having attained it, wish to make it something to be proud of, we must perfectly renounce this unseemly fright.

And what is imprisonment to a man who is fearless of death itself? If the reader will think it out a little, he will find that if Swaraj is delayed, it is delayed because we are not prepared calmly to meet death and inconveniences lesser than death.

(Continued on page 397)

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones ?

Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY, the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The

New India Assurance

Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery, Enamelware, Stationery, Drapery, Crockery, & Wool.

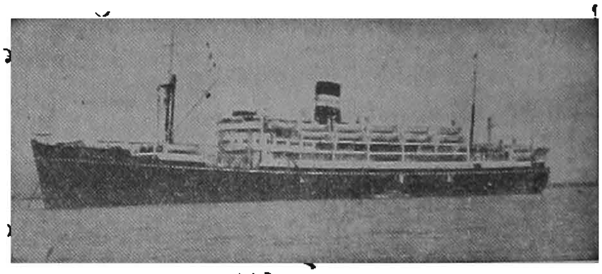

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving August 28. Sailing September 3 for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£83—10—0
Second "	"	"	"	55—0—0
Inter-Class	"	"	"	37—0—0
Unberthed	(Deck)	without	food	24—10—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 27TH AUGUST, 1954

Nationalist Government Has Its Way

THE results of the Provincial Council elections have come to the non-Europeans of South Africa as a bad omen. The Nationalists have won the elections with flying colours. The present state of the parties which has given the Nationalists control in every Province except Natal, is: Natal, Nationalists 4 U.P. 21; O.F.S., Nationalists 25, U.P. 0; Cape, Nationalists 30, U.P. 24; Transvaal, Nationalists 45, U.P. 23.

It shows that the Nationalist Party is becoming well entrenched and that there is not the slightest hope of the present Government being unseated for quite a long time. That the United Party still holds the balance in Natal gives the non-Europeans no hope, for the Group Areas Act owes its existence to Natal.

And we have witnessed only just recently how weak the United Party is, when a single Nationalist member was instrumental in getting the Provincial Executive to lay down apartheid in organised sports as its policy. So apartheid is creeping in slowly but surely in almost every avenue of life of the non-European.

Though, according to Press reports, the Natal Provincial Council did not accept the principle of apartheid, the fact remains, as was made clear by Mr. Stapelberg, that "segregation had always been the traditional way of life of the country." Hence Mr. Torlage was fully justified in congratulating the Executive Committee on its declaration that "The Administration does not approve of organised sport between Europeans and non-Europeans in its educational institutions."

Frankly we do not see any distinction between apartheid and segregation. Both are equally objectionable to the non-Europeans. If that is how the United Party seeks to appease the Nationalists no wonder the Nationalists call the United Party members hypocrites; no wonder, too, that they are fast losing ground.

The non-Europeans must take note of this and be more active and energetic in their fight against this evil before it overwhelms them. The battle is going to be a very tough one and many may have to lose their lives before we can be free from the shackles which are being made stronger and stronger. The most essential thing we require is complete unity among our ranks, the shedding of all fear, even that of death, and the spirit of sacrifice.

We were up till now a little hesitant in lending our support to the proposed people's conference to formulate a charter of freedom. But in view of the very reactionary forces arrayed against us by the present Government the time has indeed come when we must combine all our forces to meet the danger. We would commend to our readers the words of Mahatma Gandhi we have quoted on the front page of this issue. They should read and reread those words and cultivate the strength to put them into action. That is the only way we can be free from the unjust, oppressive and humiliating laws that have been imposed on us.

NOTES AND NEWS

"Segregation" Not "Apartheid"

A NATIONALIST attempt in the Natal Provincial Council to get the Council to accept the principle of apartheid was defeated on Thursday, August 19, says the 'Natal Daily News,' when an amendment by Mr J. J. N. Stapelberg (U.P., Durban Umbilo) was accepted as a substantive motion by 13 votes to 4. The Nationalist motion, by Mr. P. H. Torlage (Nat., Weenen) claimed that the principle of apartheid had been laid down in the recent statement of the Executive Committee in connection with sports between Europeans and non-Europeans in educational institutions under its control. Mr. Torlage's motion asked the Council to accept that principle. Mr. Stapelberg's amendment, which only the four Nationalist members voted against, approved the declaration by the Executive Committee. Speaking to his amendment, Mr. Stapelberg said that the term "apartheid" was not acceptable to the declaration by the Executive Committee. It was unfortunate that an isolated incident at an educational institution should be used as political capital by the Nationalists. He said that Mr. Torlage's speech to his motion was "nothing but an exposition of Nationalist Party ideology." Although the term apartheid was incessantly used, he knew of no satisfactory definition of the term. If it was intended that apartheid should mean segregation, then he reminded Mr. Torlage that that had always been the traditional way of life of the country. The whole purport of the motion sought to introduce racialism into the schools. Mr. Torlage congratulated the Executive Committee on its declaration from which he quoted: "The Administration does not approve of organised sport between European and non-European groups in its educational institutions." We have dealt with this in our leading article. Mr. Torlage added: "If you are prepared to let your daughter play on the same sports ground as an Indian girl, how then are you going to let the Indian girl's brother behave with your daughter?"

Mr. Torlage's last statement reeks with hatred for the Indian particularly and the non-European generally so typical of those presently in power.

Indian Community's Contribution

Mr. E. C. Wilks, M.E.C. (U.P., Durban Umgeni) recently said in the Natal Provincial Council that the Indian community was providing a great share towards the education of their own children and had offered to pay half of the building costs of new Indian schools. The Indians and the Coloureds, he said, paid exactly the same taxes as Europeans did.

For Rape—White Man Gets Nine Months, Coloured Gets Death Sentence

Daniel Lindeboom (22), a Coloured labourer, was sentenced to death by Mr. Justice Newton Thompson in the Supreme Court, Capetown, on Tuesday, August 17 when he was found guilty of raping a European woman. Passing sentence, the Judge said: "Taken together, the evidence is overwhelming and I have no doubt that the accused was the person who committed the crime. This was a very serious rape and seems to be a case for the supreme penalty." Lindeboom assaulted the woman in Plumstead Cemetery.—Sapa.

A 58-year-old European military pensioner, Thomas Sarel Lessing, who was described by the Judge as a man of poor background, was sentenced in the East London Circuit Court on Wednesday, August 18, to nine months' imprisonment with compulsory labour for the rape of an 11-year-old Indian girl. The girl gave birth to a daughter on March 17 this year—three months after her 12th birthday. Mr. Justice H. W. de Villiers, in passing sentence, said it was known to the Court that Indian children married at an early age. It was also clear, he said, that Lessing, perhaps through no fault of his own, had a poor back ground.
—Sapa.

Calls For Investigation

Commenting on the above the 'Natal Mercury' writes:

Without all the evidence before one it is, of course, impossible adequately to assess all the circumstances; but there is obviously a gross disparity in the two sentences and the Minister of Justice should take the earliest opportunity of reviewing the two cases. It is not good for this country internally or externally that the idea should gain ground that there is one law for the European and another for the non European and there should be the fullest investiagtion into the whole matter."

We fully endorse this view.

Distinction For Durban Indian

News has been received that Mr. M. B. Naidoo, Vice Principal of Sastri College has been elected a Fellow of the Royal Geographical Society Mr. Naidoo is an Honours Graduate in Science (with Distinction) of the Witwatersrand University and was a post graduate student at the Institute of Geographical Exploration of Harvard University, U S A Before being appointed to the post of Vice Principal, Mr. Naidoo was a part-time lecturer in Geography in the non-European Section of the University of Natal. He is widely travelled and has interested himself in field studies in Africa and had contributed articles on the uplift of the East African Coast and on Gedi Ruins near Malindi in Kenya. Mr. Naidoo has interested himself in the soil erosion problems of Natal and is the organising Secretary of the Indian Soil Conservation Association formed under the Patronage of the Hon. Mr. Charles te Water, former High Commissioner for South Africa in London. In this capacity he would apply his knowledge in helping Indian farmers to combat erosion. Mr. Naidoo's election is well merited and he is at present the only non-European F R G S in South Africa.

Activities Of The Transvaal Hindu Seva Samaj

In the report of the activities of the Transvaal Hindu Seva Samaj published in 'Indian Opinion' of August 13. one important name of the Seva Samaj Committee for the advancement of Hindu Culture remained unintentionally unmentioned It is of Mr. M. A. Gokal who has been contributing his noteworthy share to all the activities of the Samaj

BAN ON ASIATIC IMMIGRANTS IN CENTRAL AFRICAN FEDERATION

A message from Salisbury states, the Federal Assembly on Thursday, August 19, endorsed the policy announced by the Minister of Home Affairs, Mr. Julian Greenfield, that the immigration of Asians into the Federation should be limited to a selected number of "teachers, preachers and wives of Asians already living here," and that there should be no other Asian immigration. The Assembly was considering the Immigration Bill in committee.

An amendment moved by Mr. Wellington Chirwa, one of the Nyasaland African members, that the range of Asian immigrants to be admitted should be widened to include industrialists and professional men, was rejected.

Only two members Dr. Alexander Scott, Independent, Lusaka, and Mr. Jasper Savanhu, one of the Southern Rhodesia African members—had spoken on Mr. Chirwa's amendment

Dr. Scott opposed the ban on Asian immigration. He said Asians in Northern Rhodesia had never presented a problem. They had fitted into the life of the country and had been generous in donations to good causes Although *the Minister might say they represented an alien culture*, one great virtue of the British had been their ability to live with alien culture and often to change it.

The Minister of Home Affairs, Mr Julian Greenfield, appealed to members not to press for specific mention of Asians in the Bill. He had not mentioned them in introducing the Bill, but members had forced a statement of policy on the question There were many Asian countries which did not provide immigrants to the Federation and the less there was said on the subject the less offence might be caused

Mr Dendy Young accused Mr. Greenfield of seeking dictatorial powers in reserving to the Minister the right to deem persons as *undesirable inhabitants. He* urged Mr Greenfield to transfer this power to the Governor General.

Mr Greenfield then announced that after further reflection he was prepared to make this change in the Bill

The Bill now contains no direct reference to the curtailment of Asian immigration, but the Minister of Home Affairs' statement of policy is on record and the Bill contains provision to declare "any person or class of persons to be *undesirable inhabitants* of the Federation on economic grounds, on account of standard or habits of life, or because of deficient education."

A similar clause in the Southern Rhodesia legislation was always used to control Asian immigration.

C.A.F. Introduces Aliens Bill

Aliens living in the Central African Federation will have to carry identity cards in terms of the Aliens (Registration and Status) Bill, which was read a second time in the Federal Assembly on Monday, says a Sapa message from Salisbury.

The proofs of identity they will have to give when applying for these cards include a photograph, and finger and palm prints.

The provisions of the Bill will *not apply to diplomatic representatives*, genuine tourists or aliens in transit

Aliens will be obliged to notify the authorities of all changes of employment or address, and to surrender their identity cards *whenever they leave the Federation, even temporarily.*

Holders of cards already issued by any of the three Territorial Governments will not have to apply again.

Aliens will be allowed to own immovable property, and to become directors of companies, provided the Secretary for Home Affairs is kept informed of the directorships held.

They will not be permitted to change their names without the consent of the Minister.

Mr. V. T. Joyce (Fed., Luanshya) said that at the start of the last war no fewes than 89 European aliens had to be deported from one small mining town in Northern Rhodesia alone. When one of them was shot by an Askari on the Victoria Falls bridge, he was found to have in his possession the complete plans of one of the major copper mines

The Minister for Home Affairs, Mr. Julian Greenfield, said the authorities in all three Territories felt that the Bill was essential in the interests of security.

Its terms were no more hrrsh than those of the existing Southern Rhodesia legislation, which had not caused complaint.

We have all records in H.M.V. and Columbia which you hear from.
ALL INDIA RADIO SERVICES

			s.	d.
Allbella	6	Records	46	6
Baiju-Bawre,	7	"	54	8
Amber	6	"	46	6
Anar-Kali	6	"	46	6
Aah	5	"	38	9
Saqi	5	"	38	9
Tarana	5	"	38	9
Sangeeta	5	"	38	9
Poonam	4	"	31	0
Jaal	4	"	31	0
Daag	4	"	31	0
Sagai	5	"	38	9
Unhonee	3	"	23	3
Pooja	3	"	23	3

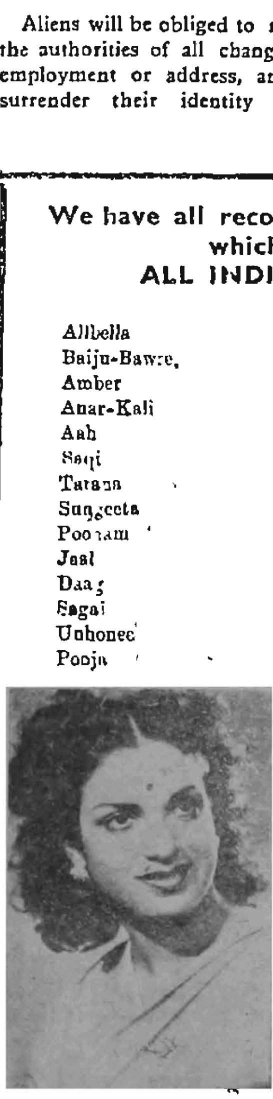

Only 3/6 Packing Postage Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS
(Corner Grey and Lorne Streets)
286 Grey Street,
DURBAN.
Phone: 26070

LIBERAL PERSPECTIVE

MR. NGUBANE AND THE LIBERALS

I—RELATIONS WITH THE A.N.C.

By C. W. M. GELL

AS a liberal free-lance, sympathetic to but not uncritical of the liberal Party, I should like to comment on Mr. Ngubane's two recent articles criticising the Party's recent policy decisions.

In his first article, published on August 6th, Mr. Ngubane devoted almost his whole attention to the fifth of a six-clause policy statement on Liberal relations with non-European political organisations. The other five clauses, briefly summarised, expressed full Liberal sympathy with the non-European quest for liberation; deplored the absence of constitutional means for expressing their grievances; condemned the banning and proscription of their leaders; recorded the Liberal desire to co-operate with the A.N.C., S.A.I.C. and "other representative bodies of non-European political opinion;" and, while recognising differences between their policies, affirmed that the A.N.C., S.A.I.C. and the Liberal Party shared the common goal of a society free from racial discrimination.

As Mr. Ngubane says nothing about these points, we may presume that he finds them substantially acceptable or, at least, unobjectionable. I myself have slight reservations about the phrase I have quoted in inverted commas. I have ascertained that the reference to "other representative bodies" was intended to include various Coloured organisations, no one of which is yet so representative of Coloured opinion as a whole as the Congresses are of African and Indian opinion. In this case, it would have made for clarity if the word "Coloured" had been substituted for "non-European" in the phrase quoted. For, as the phrase stands at present, it could be interpreted to mean that the Liberals are still undecided as between, say, the A.N.C. and the All-African Convention or between the S.A.I.C. and the Indian Organisation. This is not so—and it would have been as well to make the decision to work with the A.N.C. and S.A.I.C. quite unambiguous.

Now, to return to Mr. Ngubane's first article which was wholly concerned with clause 5. of the Liberal Party's policy in regard to non-European organisations. This clause reads as follows:—

"The Party regards simultaneous individual membership of either Congress and the Liberal Party as compatible. It welcomes non-Europeans as members of the Liberal Party, but does not seek to compete with the Congresses for non-European membership Furthermore, the Liberal Party does not seek to interfere in the direction of its members' activity as members of non-European organisations."

Now I think most of Mr. Ngubane's discussion of this clause anticipates events. If the A.N.C. did become a purely nationalist body in the same sense that the Nationalist Party is, or if (which is the only other possibility envisaged by Mr. Ngubane) it came wholly under the domination of dogmatic Marxists: then, no doubt, members would have to choose between the Liberal Party and the A.N.C.

It is true that liberalism cannot wear an exclusively racial aspect and yet remain liberalism. The Liberal Party, therefore, can never play racial politics without selling its soul; and, indeed, it has come into existence precisely to try to exorcise the bogey of race from our political life.

It is also true that the A.N.C. depends *largely* on an appeal to one race group for its existence and purpose; and that, as Mr. Ngubane says, there is no guarantee that it might not one day become *exclusively* racialist. But what men of goodwill on both sides are concerned to emphasise —and this is the purpose of the Liberal clause 5.—is that this development is by no means inevitable, that it does not represent the present position or trend of the A.N C. and that, if sufficient stress be laid upon the things that unite rather than the things that divide, neither White nor Black liberal need ever be forced into that dangerous condition of racial exclusiveness.

Let us examine the policy decisions of the 42nd conference of the A.N.C. at Uitenhage in June this year. There were protests against the Western Areas Scheme and Bantu Education Act with which Liberals would certainly associate themselves and have, indeed, already done so. These are measures on which the practical co-operation Mr. Ngubane wants will certainly be forthcoming and has already been foreshadowed. Since the A.N.C. conference, the Liberal Party has (at its own national conference on July 10-12) pledged itself to the goal of universal adult suffrage and to the Congress of the People —with which two subjects I will deal further next week. And it stands four-square behind the other "basic aims of the A.N.C." as enumerated by Dr. Njongwe—viz: the right of every person to own and buy land everywhere, equal opportunities for all, the abolition of the colour bar in industry and commerce, the right of the worker to sell his labour in the highest market, freedom of association, movement, speech and industrial organisation, free compulsory education for all children.

The fact is that the present policy of the A.N.C. is a liberal one, using the word in its general sense of extending the area of democracy and abolishing special privileges not earned by individual merit. Since this is so, it is surely worth emphasising that no cleavage of principle divides Liberals and Congrgssmen and that their differences are those of detail, method and timing. All that Liberal clause 5 says to the African is, "If you wish to help us by joining the Liberal Party, we do not require you to relinquish your membership of the A.N.C. whose policies closely accord with our own;" and to some A.N.C. leaders who entertained early doubts about Liberal intentions, clause 5 says, "We are not in competition with the A.N.C. whose distinctive role we recognise, but we welcome individual African members because their contribution to the development of our ideas and policy would be invaluable."

This is not an attempt "to demarcate spheres of influence on the conscience of the African." It is a genuine effort to clarify the bewilderment of some people on both sides of the colour bar when faced with a new diversity of parties; and to teach Europeans, no less than Africans, that the A.N.C. is not an illiberal "extremist" organisation with which good liberals (or Liberal) should have nothing to do. By all means, let the African (and the European) citizen have, as they must have, the final say. But in these comparatively early days, when the forces of progress are neither very numerous nor very well knit—no, not even the A.N.C. let them keep clearly in mind that friends can agree about principles and a common purpose without necessarily accepting every detail of each other's policies.

Progressive causes in this country have always suffered from too much individualism and a fatal tendency to fall out over matters not basically essential to unity. Let us now try to build the largest compatible common front. The need is urgent enough.

(To be Continued)

Donations For Kasturba Gandhi Memorial School

We acknowledge with thanks the receipt of the following amounts for Kasturba Gandhi Memorial School at the Phoenix Settlement: Mr. A. A. Gandhi, Tongaat £51—0—0, Messrs. Padayachee Bros Umhlali £5-5-0, Mr. Rooknoodeen, Durban, £15—0—0.

For 'Indian Opinion'

The sum of £58—1—0 was received from various friends in Tongaat as donation to 'Indian Opinion.' These donations were received when Mr. Manilal Gandhi visited Tongaat on Friday August 20 Mr Manilal Gandhi wishes personally to express his grateful appreciation to all friends, whom he had the pleasure of meeting, for their kind hospitality and to Mr. Krishnadas P. Desai of Messrs Gandhi & Co. who very kindly spared his time to introduce him to various friends.

The Fear Of Death

(Continued from front page)

As larger and larger numbers of innocent men come out to welcome death, their sacrifices will become the potent instrument for the salvation of all others; and there will be minimum of suffering. Suffering cheerfully endured ceases to be suffering and is transmuted into ineffable joy. The man who flies from suffering is the victim of endless tribulation before it has come to him and is half dead when it does come. But one who is cheerfully ready for anything and everything that comes escapes all pain; his cheerfulness acts as an anaesthetic.

[From "A Gandhi Anthology" by Valji Govindji Desai.]

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastown, Johannesburg. 'Phone 33-1654.

AFRICAN VIEWPOINT

HULLABALOO ON COLLINS' VISIT

By JORDAN K. NGUBANE

THE coming to South Africa of Canon Collins, at the invitation of a prominent white businessman in Durban, has aroused a storm of controversy so heated that very many people on both sides of the colour line have tended to lose the real significance of that visit.

What Canon Collins did was simply to put the fundamentals of the conflict between the whites and the non-whites in their proper perspective. Both black and white had allowed themselves to develop a catastrophe psychosis. The Malan side shouted that there would be catastrophe if the African was ever given political power. Their opponents on the white side said there would be catastrophe if apartheid was not checked. We on the non-white side insisted there would be catastrophe if people did not realise that we are determined to have a share in the government of the land. Our thinking on all sides was coloured by ou consciousness of the catastrophe we believed, in varying degrees, to be our inescapable fate as a nation.

Canon Collins brought wi h him both the objective approach and the perspicacity of a sensitive Christian keenly alive to the dangers which the fashionable betrayal of Christian values on the white side is leading to. He used his equipment honestly and was man enough even to make constructive suggestions. And, by so doing, gave further proof of his intention to do all he could to help South Africa find a workable solution to the race problem.

If the whites who have had so many rude and angry things to say against him really wanted a workable solution, they would give Canon Collins credit for his good intentions, at least. But people who have sold their souls to wrong values tend to insist on seeing everything only from their perspective.

No experience was more distressing to me than to read Reverend C. E. Wilkinson's intemperate strictures against Canon Collins' opinions on South Africa's colour problem. I quote this instance because in Mr. Wilkinson's manners and approach are epitomised the general reactions of very many people on the white side. We are not going to be discouraged by all that; nor will Canon Collins spend sleepless nights over it. Its significance, however, lies in the way people, who think as Mr. Wilkinson does, elect to be complacent instead of being reasonable; in the way they readily if unconsciously resort to thinking with the blood where they should be dispassionate. In that way they make the task of finding a solution acceptable to black and white more difficult. For, if people like Mr. Wilkinson feel Canon Collins has done harm by offending the whites of the Union, Mr. Wilkinson has done a lot of harm with his Bloemfontein outburst.

Positive Contributions

This brings me to four positive contributions Canon Collins made towards the solution of the colour problem. Firstly, although he was one of the most candid critics white South Africa has had in recent years, he showed extreme fairness in his sizing-up of the whole situation. Unlike most critics, he did not side blindly with us. On more occasions than one he spoke of the "ferment of controversy." In this he set the spotlight on an aspect of the colour problem which is rarely given the attention and publicity it deserves—even by avowed friends of the African. Our own friends tend to find only virtue on our side and evil on the other. The friends of the Malans find virtue on the other side and its opposite on ours. Canon Colins did not do that. He realised from the moment he set his foot on our soil that the two parties to the colour dispute were engaged in quite a "ferment of controversy" on whether or not it is in South Africa's interest to retain colour prejudice. In this much-quoted phrase he told the world in as clear terms as possible that black and white are actively making efforts to reach agreement on how best to solve the colour problem. The clear implication behind this is that people on both sides have started reasoning things out. I think this is a fair assessment of the actual situation here. Most critics of South Africa do not take note of this aspect of our problems. If Canon Collins had done this alone, he would have done South Africa a lot of good. Where our country had a bad name because of its colour policies, Canon Collins has said that we are thrashing out our differences.

The compliment implied in this, ironically enough, goes more to the Malans and their like than to those who oppose them on the white side. Probably that explains why the Malan group has made relatively less strident attacks on Canon Collins—considering the "provocation."

Fundamentals Of Colour Problem

The second contribution the visit made was to bring into bolder relief the fundamentals of the colour problem. We on the African side say that our quarrel with the whiteman is basically a conflict of values and not a clash of colour. We adhere to one set of values and the colour-conscious whiteman to another. Even in our society, before we had the white missionary, we assessed the value of a man by merit and not by colour. One of the reasons why the Christian faith has taken such firm root among us, in spite of the colour-consciousness of those who brought it, is that it advocates those values in assessing the value of the human personality which were either implied or expressed in our own legal, social and political institutions before the advent of the white man.

Canon Collins, a whiteman, came from across the seas at the invitation of another whiteman in Durban. He had been told clearly that it was intended that he should come and see things for himself. He came and saw and was convinced that the values to which he adhered as a Christian were being betrayed or repudiated in the treatment meted out to the African. The effect of this attitude of his was to reinforce the African who believes in race conciliation and to give him moral strength to resist with greater determination xenophobic tendencies among those in his race who already talk of the white menace Even the most anti-white African cannot fail to take note of the fact that a whiteman like Canon Collins has adhered to values which have nothing whatsoever to do with a man's colour. I think the future for South Africa lies in stressing this aspect of the colour problem, than in anything else—because only along this route can we find an acceptable and workable solution. A man who helps us move in the direction of substituting values for race as a nation does incalculable good. Values transcend colour. Those who adhere to them will group according to them and not according to colour. In that way we shall avoid the racial bloodbaths we hear of so much from the Verwoerds.

Thirdly, his views on the non-white political groupings were very honest. He was not blind to the mixed political hues noticeable on the side of the emancipation movements. He met African nationalists and met very many also who think that only virtue and justice flow from Moscow. He noted the persistent struggle for leadership between the left and the right which goes on among the non-whites and came to the conclusion that in the circumstances which prevail, people with diametrically opposed political convictions work together against an evil which, they feel, threatens them all regardless of their political outlook. He made it plain that those who oppose communism, which is not the danger it is in Britain, should be disturbed to see the Government muzzling responsible Christian leadership and leaving the initiative to extremists, That is what every reasonable man is saying in this country.

One comes across otherwise honest and decent men and women on both sides of the colour line who hesitate to identify themselves openly with the emancipation movement because, they say, it has communist elements. Such people do not realise that by doing this they weaken the democratic forces of the country and surrender the initiative to apartheid, an incomparably worse evil than communism. We have reached the point where we cannot have neutrals and by stressing this point by implication, Canon Collins helped us all to see ourselves in clearer light.

Finally, he stressed one point which is in very great need of being emphasised—that the African National Congress and the South African Indian Congress are effective and representative organisations expressing the will of the non-whites. It is about time that these two organisations, which constitute the spearhead of the emancipation movement, were given the credit which has long been theirs. They have their own internal difficulties but that does not in any way rob them of their right to be recognised as effective in expressing the will of the bulk of the non-Europeans. To refuse to see them as such is as realistic peace-making as refusing to recognise the Mao Tse Tung regime as the effective government in China today.

I can very well understand why those whitemen who do not want peace between black

and whites are so annoyed with Canon Collins. His positive approach might rob of the racial gogga they have up to now used so successfully to uphold white domination. I can also understand why they angrily tell him to prove his sincerity of purpose by coming to South Africa to do missionary work among us. But what I cannot understand, save on the grounds of a confusion born of adhering to wrong values, is that they should actually want him here when they could not stomach Michael Scott! That very remarkable man and Christian came here, condemned the evils attacked by Canon Collins, went to jail for his views, lived in the African locations and raised his voice against the complacent smugness of the so-called white friends of the African. Today he cannot enter South Africa. If Canon Collins were to come out here, the same people who attack him in intemperate language, will hasten to declare him a prohibited immigrant! So, that argument about coming over here just falls flat.

On the other hand we on the African side hear and recognise in Canon Collins' pronouncements the voice of the Christian conscience raised from across the seas in protest against betrayals of valu s considered sacred and precious in the Chrtistian tradition.

A WHITE MAN GETS NINE MONTHS AND A COLOURED GETS DEATH SENTENCE FOR RAPE

MRS FATIMA MEER, joint hon. secretary of the Durban and District Women's League, has issued the following Press statement:

"The sentence of mere nine months' imprisonment imposed on a European convicted of rape committed on an Indian girl, eleven years old, by the East London Circuit Court, and the reported comments of the presiding Judge in passing sentence are matters of very grave concern for all South Africans interested particularly in the welfare of children and women of the Union."

Mrs. Meer was commenting on a case in which a 58-year old European military pensioner, Thomas Sarel Lessing, was convicted of rape on Wednesday, August 18. On the same day in Cape Town, Daniel Liendeboom, a 22-year old Coloured labourer, was sentenced to death by the Supreme Court when found guilty of raping a European woman.

"While it is not possible or desirable to make a detailed comment on the judgment on press reports only," Mrs. Meer added, "yet it is impossible not to make general observations on the report appearing in our newspapers. One cannot help but view with great alarm two news items appearing on the same page of a newspaper (see 'Natal Mercury,' page 4 dated August 19), in which a Coloured person is sentenced to death when found guilty of raping a European woman, and in another news item just below it when a non-European happens to be the victim, and a young child of eleven at that, the sentence deemed sufficient by a Judge of the Supreme Court of the same Province, is 9 months imprisonment with compulsory labour.

"Reports of this type reflecting unequal sentences by our Law Courts must increase racial tension at a time when so many other factors are combining to make race relations most difficult in the Union, but the fact remains that such unequal sentences have been imposed on the same day by Judges of the Supreme of the same Province. Whilst admittedly each case must be decided soley on its own merits and no two cases can be identical, the sentence imposed on the European would seem to be most lenient particularly when from the press reports there appear to be no mitigating factors, but on the contrary the offence is aggravated by the age of the child and the fact that the offence resulted in this young child becoming a mother at the age of 12.

"Instead of regarding it as an aggravated offence the learned judge's reported comments makes one feel that he took the race of the child into account as a mitigating factor in favour of the accused The statement of Justice de Villiers that it was known to the Court that Indian children married at an early age, is a most unfortunate statement and one fails to see the relevance of it. The learned judge should know that there are laws in South Africa applicable to all races which prohibited child marriages and those who contravene it are open to prosecution and conviction. Taking judicial notice of this unproved 'fact' would appear to be something without parallel in South African judicial history.

"Those of us connected with the life of the Indian people can say without fear of contradiction that child marriages are not in vogue among the Indian people and this is borne out by the fact that hardly any prosecution has taken place for the contravention of the laws prohibiting child-marriages in South Africa. I know of no child of eleven who has been married, though I have worked in the field of social welfare for some years now.

"In describing the accused in this case as a man of poor background, and in taking that into account in passing sentence, the learned judge has from the point of view of the sociologist taken a very progressive stand but unfortunately it would appear that in South Africa when it comes to the non-European people this test is never applied. The environment and the background of non-Europeans which prevail 'through no fault of their own,' is hardly considered in mitigation of sentence. On the contrary it is common for the judicial officer in the Union when passing sentence to impose even a more severe sentence on the grounds that a lighter sentence taking the environment of the non-European into account will not have a sufficient deterring effect.

"The Durban and District Women's League, which is vitally interested in the problems of women and children is obtaining a copy of the judgment to give fuller consideration to the East London decision."

Imported American Residential and Commercial Fluorescent Fittings, substantial discounts given.
New Era Lighting Industries (Pty) Ltd., 4th Floor, 127 Anderson Street off Von Weilligh Street, Johannesburg.

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

THE

Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.
Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS
GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS
73 BEATRICE STREET — DURBAN.
PHONE 61006 TELEGRAPHIC ADDRESS
P.O. BOX 2782 QUICKPRINT
ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persona Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone Day 24169 Phone Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, August 6.

THE floods have ravaged nearly 70 thousand square miles of India's most fertile countryside in North Bihar. The floods have swept over north Bengal, east U.P., Cooch-Behar and North Assam. The floods are reported to be the worst in history. For North Behar and Assam, which were visited by terrible floods last year as well, this is a cruel blow. About twenty rivers, rushing down the Himalayas, were in flood, endangering the lives of nearly 4 million people north of Ganga. The worst affected districts in North Bihar were Nort Muzaffarpur, Saharsa, Darbhanga and Champaran The entire area looked like a large sheet of water. Approximately 100,000 mudhouses collapsed, rendering thousands of peasants homeless. Crops over nearly 300,000 acres of land have been washed away. Last year the damage caused by floods was estimated at Rs. 34 crores. This year, too, the damage will be the same if not more. The only consolation last year was a bumper crop in spite of the floods. Thousands of persons were affected by the flood in North Bengal and Assam. The floods have now receded. The provincial Governments are taking necessary steps to relieve the distress.

• •

India has accepted the chairmanship of International Supervisory Commission for Indo-China. The Commission, consisting of India, Canada and Poland, held its first sitting in New Delhi. Mr. Nehru inaugurated the conference of the representatives of the three nations. The conference decided to send to Indo China within a week a joint advance party of 12 officials, both civil and military. The conference discussed various aspects of the task before the Commission, including the provision of transport and accommodation, supply of rations and the personnel required for discharging their basic functions effectively.

The conference is expected to have consultation separately with the delegates of Viet-Minh, Viet Nam, Laos and Cambodia in the next few days in order to evolve a plan of work on the basis of local conditions which obviously differ from State to State.

Both the Canadian High Commissioner, Mr. Escott M. Reid, and the Polish Ambassador, Mr. J. Grudzinski, paid tributes to India's decisive role in achieving a peaceful settlement in Indo.China and the part played by the Prime Minister of India.

The main purpose of sending an advance party is to determine the strength of the personnel required and the nature and scope of work to be accomplished in the light of the decision taken at Geneva.

• •

All India Congress Committee concluded its two-day session at Ajmer in absolute unanimity. Except for the revolt by Shri N. V. Gadgil over Congress Policy towards industry, there was no dissent. In other sessions there were at least some fireworks by the rank and file, but at Ajmer there were none. Even those who moved amendments ultimately withdrew them. The A.I.C.C. was content to leave the Congress and the country in the safe hands of Mr. Nehru.

In all eleven resolutions were passed, nine official and two non-official. The A.I.C.C. also took note of four other resolutions adopted by the Congress Working Committee at its earlier meetings at Delhi. Thus the business transacted was impressive. Yet the analysis of the resolutions adopted and of the speeches shows that Ajmer did not make any notable departure in Congress policy in regard to the issues discussed and voted upon.

The Committee approved and appreciated Mr. Nehru's foreign policy. Mr. Nehru felt it necessary to call upon all parties to extend their co-operation to India's foreign policy in order to enable India to play its role effectively in the international sphere. Mr. Nehru's foreign policy has the support of all the progressive parties.

On the question of foreign settlements, Mr. Nehru had to pull up extremist elements. There was a non-official resolution on the subject which had received the highest priority and would have provided violent attack on France, Portugal and the United States. It was, therefore, decided by the High Command that an official resolution should be moved. Mr. Nehru pointed out that the people of these areas were themselves on the march. Sixty per cent. of the territory of French India has been liberated and the liberation movement was now rapidly gaining momentum in the Portuguese possessions. The official resolution made it perfectly clear that the Government and the Congress will not rest until the foreign pockets are liquidated, as then alone will India's struggle for freedom have fulfilled its purpose.

The A.I.C.C. did not record any radical departure from the existing position on the three other resolutions on planned development, industry and land reforms. The resolutions indicated the general line of approach which, when followed by the Central and State Governments would constitute a step forward. The resolution on planned development gave a broad indication that accent will shift more and more to industrialisation in the next five years. Greater emphasis is proposed to be given to the development of medium, small-scale and cottage industries, the spheres of developments of which will be demarcated as far as possible.

The Committee noted with satisfaction the improvement in the general economic situation in the country and the progressive achievements of some of the targets laid down in the national plan. Production generally has increased and, at the same time, prices have come down, thus indicating a healthy tendency, which should enable the State to proceed at a much faster pace with programme of development and the public works.

The Committee was particularly gratified at the substantial progress made in the community projects and the National Extension Service schemes which already cover over 50,000 villages and a population of 36 millions and through which it is intended to reach every village in India by the end of the second Five Year Plan. This tremendous undertaking will bring about basic changes in the entire structure and functioning of rural India. The success in these schemes is not only due to trained workers, but also to the public response which these schemes had evoked.

These advances and the progress made all over the country in various directions have produced a sense of self-reliance and achievement in the people and thus strengthened them for the great task ahead.

SUNBEAM
gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living. .and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a *little* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for
SUNBEAM
POLISH

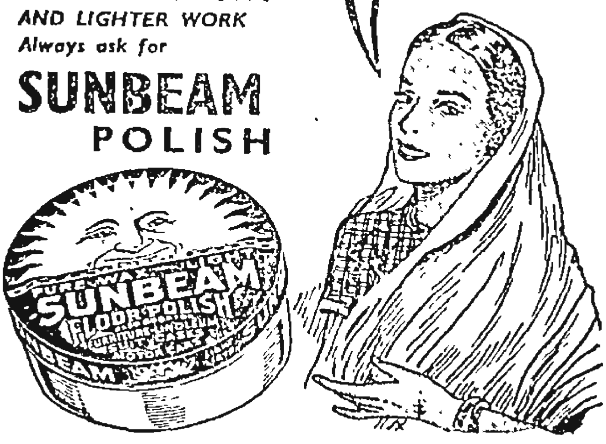

Shines ... and shines ... and shines

29 5204-3

ALL INDIA RADIO GENERAL SERVICE

For Listeners In Africa, Mauritius and the West Indies

HINDI AND GUJARATI

Morning Transmission	Evening Transmission
19.83 and 25.22 metres (15130 and 11895 Kc/s)	25.17 and 31.07 metres (11920 and 9055 Kc/s)
0930 News in Gujarati	2115 2125 News in English
0940 News in English	2125—2200 Programme in Hindi
0950—1040 Programme in Hindi	2200—2245 Programme in Gujarati

Monday, August 30

0950 Karyakram Ki Rooprekha
0955 "Jiwan Ki Ore"
Play by Devraj Dinesh
1025 Bhajan
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2125 Dilli Diary
Talk by Kshem Chandra 'Suman'
2145 Vocal Music
2200 News in Gujarati
2210 Akhbaroni Ataricthi
2215 "Yah Suniye"
(Hindi Programme)
Patra-Lekhan
2230 Sahvadan
Sarod ane Violin par
Ek Dhoon
Madan Ghosh ane S. N. Gulati
2215 Close Down

Tuesday, August 31

0950 Nasir Ahmed
Shastriya Sangeet
1005 Pannalal Ghosh
Flute vadan
1020 Filmi Gane
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Bharat Ke Samachar Patron Se
2140 Ek Geet
2145 Nasir Ahmed
Shastriya Sangeet
2200 News in Gujarati
2210 Gazal
Jara Thobhjee Ansu (Self)
Ninu Mazumdar
2215 "Deepmala"
Listners' Own Programme, consisting of talks, plays, features, skits, songs, etc., received from listeners abroad.
2245 Close Down

Morning Transmission	Evening Transmission
19 and 25 metre bands (15 and 11 Mc/s bands)	12 and 25 metre bands (15 and 11 Mc/s bands)

Wednesday, Sept. 1

0950 Pankaj Malik
Geet aur bhajan
1000 Hamare Sangit Ke Saaz
Sitar
by Abdul Halim Jaffar
1015 Usha Bhatia
Geets
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Aurton Ki Duniya
Durga Mausi: *Sangeet Sabha Men*
Lok Geeton Men Pariwar: *Bhai Bahen*
Baalrog: *Kali Khansi*
2200 News in Gujarati
2210 Patra ane Pasandgi
Listeners' Requests with replies to their letters
2245 Close Down

Thursday, Sept. 2

0950 Dan Singh
Geet
1000 Pran Nath
Shastriya Sangit
1020 Dan Singh
Rajasthani Geet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Jhalkian
by Prabhakar Machwe
2150 Manna Bai
Dadre
2200 News in Gujarati
2210 Sthanik Samachar
Gujarat, Saurashtra Ane Kutchhni Khabaro
2215 Raag ane Rang
Programme of Classical Indian Music presenting leading musicians
KRISHNA UDYA-VARKER
2215 Close Down

Friday, Sept. 3

0950 Ramesh Kapoor
Geet
1000 Mera Priya Granth
Kovita
Talk in Hindi by Padma Singh Sharma 'Kamalesh'
1010 Kusum Chopra
Shastriya Sangeet
1025 Ramesh Kapoor
Geet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Ramesh Kapoor
Geet
2145 Kusum Chopra
Shastriya Sangeet
2200 News in Gujarati
2210 Saptahik Samalochana
Weekly Review of Current Affairs
2220 Garba
Damayanti Mankad ane Baheno
2230 "Ramban Vagya Hoy Te Jane
Lagna Jeevanman
Talk
2240 Ek Geet
2245 Close Down

Saturday, Sept. 4

0950 Narinder Kaur
Punjabi geet
1000 B. R. Monga
Geet
1010 Ustad Allaudin Khan
Violin vadan
1020 Punjabi Tappe
by Narinder Kaur and P. R. Monga
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Jag-Biti
2140 Wazir Chand
Rabab vadan
2145 Punjabi Tappe
by Narinder Kaur and B. R. Monga
2200 News in Gujarati
2210 Vadyavrunda
AIR Northern Orchestra
Conducted by Ravi Shankar
2215 Bal Sabha
"Marun Balpan"
Talk
"Dhabumani Dhingali"
—Musical Feature for Children written by Jayanti Joshi
Apani Tevo
Hints
2245 Close Down

Sunday, Sept. 5

0950 Filmi Gane
1000 Balsabha
Aao Bachcho Kahen
Kahani, Ek tha Raja Ek Thi Rani—*Gujarat ki kahani*
Baalgeet
Bhaiya ka jhola
1020 Apka Patr Mila
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Sab ki Pasand
2200 News in Gujarati
2210 Ramat Gamat
Fortnightly Sports Review
2220 Filmi Geeto
Film Tunes
ROOP-REKHA
Programme Preview
2245 Close Down

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

67 9510-2

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:—Business 33-0711
Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 7197

(Established 1927

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.
Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG
Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

—ATTRACTIVE—

SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.

Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees £4-19-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and Georgette Blouses and Latest Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 19/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Proprietors:
C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co., (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti, Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES (PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL; K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult :—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

Printed and Published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

27 AUG 1954

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર મું — અંક ૩૩
તા. ૨૭ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

મરણનો ભય

(મહાત્મા ગાંધીજી)

"સ્વરાજ એટલે મરણ ભયનો ત્યાગ. જે પ્રજા મરણના ભયથી અકળાય તેનાથી સ્વરાજ ન મેળવી શકાય, ન રાખી શકાય.

અંગ્રેજો મરણને ખીસામાં રાખીને ફરે છે; આરબો, પઠાણો મરણને સામાન્ય વ્યાધિની જેમ ગણે છે; સગાનું મરણ થાય ત્યારે રોતા કકળતા નથી. બોઅર સ્ત્રીઓ મરણભયને જાણતીજ ન હતી. બોઅર લડાઈ વેળાએ હજારો જુવાન બોઅર સ્ત્રીઓ વિધવા થઇ તેની તેમણે દરકાર ન કરી. ભલે મારો ધણી કે પુત્ર મુઓ, પણ મારા દેશની આબરૂ તો રહી, અને જો દેશ ગુલામ બને તો ધણીનું શું કરવું હતું? ગુલામ છોકરાને ઉછેરવા કરતાં તેના શબને દાટવું ને તેના આત્માનું સ્મરણ કરવું એજ બસ છે. આમ પોતાના મનને સંતોષીને અસંખ્ય બોઅર ઓરતોએ ધીરજ રાખી પોતાનાં વહાલાંને જતાં કર્યાં.

આ બધા મારે છે ને મરે છે. પણ જેઓ મારતા નથી ને મરે છે તેમનુ શું? તેવાને તો જગત પુજે છે; તેવાથી દેશ આબાદ થાય છે. અંગ્રેજ અને જરમન બન્ને ઝુઝ્યા; બન્નેએ માર માર્યા ને માર ખાધા. પરિણામ એ આવ્યું છે કે વેર વધ્યાં છે, અશાંતી વધી છે ને અત્યારે યુરોપની સ્થિતિ દયામણી થઇ પડી છે, પાખંડ વધ્યો છે, ને એક બીજાને છેતરવાની પેરવી થઇ રહી છે. પણ જે મરણ ભયને આપણે છોડવા મથી રહ્યા છીએ એ તો શુદ્ધ યજ્ઞ છે.

....જ્યારે આપણને સ્વરાજ મળશે ત્યારે આપણામાંના ઘણાએ મરણ ભય છોડયોજ હશે, અથવા તો સ્વરાજ નહિ મળ્યું હોય. હજુ તો જુવાન છોકરાઓ જ ઘણે ભાગે મર્યા છે. અલીગઢમાં જેઓ મર્યા તે બધા એકવીસ વર્ષની અંદરના હતા. તેઓને કોઈ જાણતું ન હતું. જો સરકારને હજી ગોળીબાર કરવા જ હોય તો હું જરૂર પહેલી પંક્તિના કોઇ માણસના ભોગની આશા રાખી બેઠો જ છું.

બાળક, જુવાન કે બુઢ્ઢા મરે તેથી આપણે શાને ભયભીત થઇએ? એક ક્ષણ એવી નથી કે જ્યારે જગતમાં ક્યાંયે જન્મ અને મરણ થઇ રહ્યાં નથી. જન્મથી રાજી થવું ને મરણથી ડરવું એમાં ભારે મૂર્ખતા છે એમ આપણને લાગવું જ જોઇએ. જે આત્મવાદી છે,— અને આપણામાંનો કોણ હીંદુ, મુસલમાન, પારસી આત્માના અસ્તિત્વને માનતો નથી?—તે તો જાણે છે કે આત્મા મરતો નથી એટલું જ નહિ પણ જેઓ જીવે છે તે ને મુઆ છે તે બધા જીવો એકજ છે, તેના ગુણો એકજ છે, તો પછી જગતના ઉત્પત્તિ લય દરેક ક્ષણે થયાજ કરે છે તેમાં આપણે ખુશી થવાનું શું ને દુઃખી થવાનું શું? દેશ લગી આપણી ભાવના જાય ને દેશમાં જન્મ થાય તે બધા આપણે ત્યાં થયા માનીએ તો કેટલા જન્મ ઉજવીએ? દેશમાં મરણ થાય તેને સારૂ રૂદન કરીએ તો આપણી આંખો ભીની જ રહે. આમ વિચારી આપણે મરણ ભય છોડવો જ જોઇએ.......જો આપણે સ્વરાજ લેવું હોય તો ને લઇને શોભાવવું હોય તો આપણે મરણનો ભય તદન છોડવો જોઇએ.

અને જે મરણનો ભય છોડશે તેને જેલનો ભય તો હોયજ શાને? વાંચનાર વિચારી જોશે તો તેને માલુમ પડશે કે આપણને જે કાંઇ ઢીલ સ્વરાજ લેતાં થાય છે તેનું કારણ કેવળ મરણ અને તેનાથી ઉતરતાં દુઃખો સહન કરવાની શકતીનો આપણામાં અભાવ એજ છે.

જેમ વધારેમાં વધારે નિર્દોષ માણસો જાણી જોઈને મરણની ભેટ કરવા તઇયાર થશે તેમ બીજા બચી જવાના ને ઓછામાં ઓછું દુઃખ થવાનું. ખુશીથી સહન કરેલું દુઃખ દુઃખ મટી સુખ થાય છે. જે દુઃખથી ભાગે છે તે રીબાય છે ને દુઃખ આવ્યે અધમુઓ થઇ જાય છે. આનંદપુર્વક દુઃખની ભેટ કરવા નીકળે છે તેને પ્રથમનું દુઃખના ખ્યાલથીજ નીપજતું દુઃખ તો હોયજ શાનું? અને તેનો આનંદ ક્લોરોફોર્મની ગરજ સારે છે."

[દેશાઈ વાલજી ગોવીંદજીના "પ્રેમપંથ"માંથી.]

☆

અમલ આંધળો છે નેં બહેરો છે; તે પોતાની નજીકના બનાવો જોઇ શકતો નથી; પોતાના કાનમાં વાગતાં ઢોલ સાંભળી શકતો નથી. એટલે મદથી છવાઈ રહેલી સરકાર શું નહિ કરે એ ન કરી શકાય. તેથી મને લાગ્યું કે દેશ સેવકોએ મરણને જેલને ને એવી ઉપાધીઓને મિત્ર તરીકે વધાવી લેવાની તઇયારી કરી રાખવી જોઇએ.

—o—

શુરવીર જેમ મરણની ભેટ હસતે મુખે કરે છે તેમ સાવધ પણ રહે છે. શાંતિમય યુદ્ધમાં ગફલતને અવકાશજ નથી. આપણે નીતી વિરૂદ્ધ ગુનો કરીને જેલમાં જવું નથી કે ફાંસીએ ચડવું નથી. આપણે તો સરકારના જુલમી કાયદાઓની સામે થતાં ફાંસીએ ચડવું છે.

ગાંધીજી.

★

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૭ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.

નેશનલીસ્ટ સરકારની જીત

પ્રાંતિક કાઉન્સીલની ચુંટણીના પરિણામો દક્ષિણ આફ્રીકા ના બીન-ગોરાઓને માટે અશુભસુચક છે. નેશનલીસ્ટોની ભારે જીત થઇ છે. નાટાલ સિવાયના સઘળા પ્રાંતોમાં હાલ ની સ્થિતિ આ પ્રમાણે છે: નાટાલમાં નેશનલીસ્ટોની બેઠકો ૪, યુનાઇટેડ પાર્ટીની ૨૧; ઓરેંજ-ફ્રી-સ્ટેટમાં નેશનલીસ્ટો ૨૫, યુ. પા. ૦; કેપમાં નેશનલીસ્ટો ૩૦; યુ. પા. ૨૪; અને ટ્રાંસવાલમાં નેશનલીસ્ટો ૪૫, યુ. પા. ૨૫.

આ પરથી જણાય છે કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ મૂળ બરોબર ઘાલેલાં છે અને તેની સરકારને લાંબી મુદત સુધી ઉખેડી કાઢવાની આશા રાખી શકાય તેમ નથી. નટાલમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીએ પોતાનું જોર ટકાવી રાખેલું છે એ બીન-ગોરાઓને આશ્વાસન આપનારી બીના નથી. કારણ ગ્રુપ એરીઆઝ એક્ટની હસ્તિ નાટાલનેજ આભારી છે, અને આપણે હમણાંજ જોઇ ગયા કે કેવળ એક નેશનલીસ્ટના વિરોધ ના કારણે પ્રાંતિક એક્ઝેક્યુટીવને નાટાલ પ્રાંતની નિશાળો તરફથી ગોઠવાયેલી રમતોમાં એપાર્ટહેડ દાખલ કરવાની નીતી સ્વિકારવી પડી છે.

અખબારોના હેવાલ મુજબ નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલે જોકે એપાર્ટહેડનો સિદ્ધાંત નથી સ્વિકાર્યો છતાં, હેવાલો પરથી જોતાં, એ હકીકત તો રહેજ છે કે, (મી. સ્ટેપબર્ગના કહેવા મુજબ) "સેગ્રેગેશન એ આ દેશના જીવનનો પરંપરાથી ચાલતો આવેલો માર્ગ છે." એટલે, એડમીનીસ્ટ્રેશન પોતાની કેળવણી ની સંસ્થાઓ તરફથી ગોઠવાયેલી રમતોમાં ગોરા બીન-ગોરાના મીશ્રણને સંમતી આપતું નથી એવી એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીએ કરેલી જાહેરાતને માટે એક્ઝેક્યુટીવને મુબારક બાદી આપવામાં મી. ટારલેજ વાજબી જ હતા. અમારે સાફ કહેવું જોઇએ કે "એપાર્ટહેડ" અને "સેગ્રેગેશન" વચ્ચે પાડવામાં આવેલો ભેદ અમે જોઇ શકતા નથી. બીન-ગોરાઓને માટે તો બન્ને સરખાજ વાંધાભરેલા છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી જો એજ રીતે નેશનલીસ્ટો સાથે સમાધાન કરવા માંગતી હોય તો નેશનલીસ્ટો તેને દંબી કહે તેમાં કશી નવાઇ નથી અને પોતાની સ્થિતિ તે ઝડપથી ગુમાવતી જાય છે તેમાં પણ કશી નવાઇ નથી.

આ વસ્તુની બીન-ગોરાઓએ નોંધ લેવાની જરૂર છે અને એપાર્ટહેડનાં અનિષ્ટ નીચે તેઓ કચડાઇ મરે તે પહેલાં તેની સામે પ્રચંડ લડત ચલાવવાને પોતાના બળો વધારે એકત્રીત કરવાં પડશે. લડત ઘણી કપરી છે અને આપણાપર નાખ વામાં આવેલી બેડીઓ, જે વધારે ને વધારે મજબુત કરવામાં આવી રહી છે, તેમાંથી મુક્ત થતા પહેલાં સંભવ છે કે ઘણાને પોતાના જાન કુરબાન કરવા પડશે. આજે સૌથી અગત્યની વસ્તુની આપણને જરૂર હોય તો તે આપણામાં સંપૂર્ણ એકતાની છે; મરણ સુદ્ધાંનો ભય દુર કરવાની છે અને ત્યાગની ભાવના કેળવવાની છે.

અત્યાર લગી સ્વાતંત્ર્ય ખરીતો તઇ પાર કરવાને જનતાની પરિષદ બોલાવવાની હીલચાલ ચાલી રહી છે તેને ટેકો આપવાને અમે ખંચકાતા હતા. પરંતુ હાલની સરકાર તરફથી આપણી સામે જે અતિ પ્રત્યાઘાતી બળો ઉભાં કરવામાં આવેલાં છે એ જોતાં અમને લાગે છે કે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે એ ભયનો સામનો કરવા આપણે આપણા સઘળાં બળો સંગઠીત કરવાં જોઇએ.

આ અંકના મુખપૃષ્ઠપર આપવામાં આવેલા મહાત્મા ગાંધીજીના શબ્દો તરફ અમારા વાચકોનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ. એ શબ્દો ફરી ફરીને વાંચવા અને વિચારવા જેવા છે અને તેને અમલમાં મુકવાને આપણી સઘળી શક્તીઓ કેળવવાનો આપણે પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આપણા પર લાદવામાં આવેલા અન્યાયી, જુલમી અને અપમાન ભરેલા કાયદાઓમાંથી મુક્ત થવાનો એજ એકમાત્ર માર્ગ છે.

નોંધ અને સમાચાર

"એપાર્ટહેડ" નહિ પણ "સેગ્રેગેશન"—એક ભાઇ ઓર દુસરા કસાઇ

નાટાલ પ્રાંતની એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીએ ટુંક મુદતપર એકજ નેશનલીસ્ટ સભ્યના વિરોધથી દોરવાઇને નાટાલ પ્રાંતની સ્કુલો તરફથી ગોઠવવામાં આવેલી રમતોમાં ગોરા અને બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓ સાથે નહિ રમી શકે એવી પોતાની નીતી દર્શાવનારો ઠરાવ કર્યો હતો. તેની ચર્ચા પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં થતાં નેશનલીસ્ટ સભ્ય મી. પી. એચ. ટારલેજે એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીએ જાહેર કરેલી એપાર્ટહેડની નીતીને મંજુર કરનારો ઠરાવ મુક્યો હતો. યુનાઇટેડ પાર્ટીના સભ્ય મી. જે. જે. એન. સ્ટેપલબર્ગે તે પર સુધારો લાવ્યા હતા જે ૧૩ વિરૂદ્ધ ૪ મતે પસાર થયો હતો અને મી. ટારલેજનો ઠરાવ ઉડી ગયો હતો. મી. ટારલેજે દલીલ કરી હતી કે કેળવણીની સંસ્થાઓમાં ગોરા અને બીન-ગોરાઓએ સાથે રમતમાં ભાગ નહિ લેવા બાબત એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીએ કરેલું નીવેદન એપાર્ટહેડનો સિદ્ધાંત સ્વિકારનારૂં હતું તેથી કાઉન્સીલે એ સિદ્ધાંત સ્વીકારવો જોઇએ. મી. સ્ટેપલબર્ગનો સુધારો એ હતો કે કાઉન્સીલ "એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીના નિવેદનને સંમત થાય છે." તેનાપર મત લેવાતાં માત્ર ચાર નેશનલીસ્ટ સભ્યોએ વિરોધ દર્શાવ્યો હતો. મી. સ્ટેપલબર્ગે પોતાના સુધારાપર બોલતાં કહ્યું કે એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીનું નિવેદન "એપાર્ટહેડ"નો સ્વીકાર કરનારૂં નથી. એક સ્કુલમાં બનેલા એક એકલદોકલ બનાવનો લાભ લઇને નેશનલીસ્ટોએ તેને રાજકીય સવાલ બનાવી દેવો ઉચિત નથી. મી. ટારલેજે પોતાનાં ઠરાવપર કરેલાં ભાષણમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના મતવાદના પ્રચાર સિવાય બીજું કશું નહોતું. એપાર્ટહેડનો અર્થ જો સેગ્રેગેશન થતો હોય તો મી. ટારલેજને હું યાદ આપું છું કે એ તો આ દેશનો પરંપારાથી ચાલતો આવેલો જીવન માર્ગ છે. ઠરાવનો આખો હેતુ સ્કુલોમાં વર્ણભેદ દાખલ કરવા સિવાય બીજો કશો નથી.

મી. ટારલેજે એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીના નિવેદનમાંથી નીચેના શબ્દો ટાંકી એ નિવેદન માટે એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીને અભિનંદ આપ્યું:

"એડમીનીસ્ટ્રેશન પોતાની કેળવણીની સંસ્થાઓમાં ગોરા અને બીન-ગોરાઓની રમતો સાથે ગોઠવવાને સંમત થતું નથી." આ બાબતની ચર્ચા અમારા અગ્રલેખમાં કરવામાં આવી છે. મી. ટારલેજે વધુમાં ઉમેર્યું કે: "એક હીંદી છોકરીની સાથે એકજ રમતના મેદાનમાં જો તમારી દીકરીને રમવા દેવા તઇયાર હો તો પેલી હીંદી છોકરીનો ભાઇ તમારી દીકરીની સાથે કેવી રીતે વર્તશે?" મી. ટારલેજનાં છેલ્લા શબ્દો ખાસ કરી હીંદી અને સામાન્ય રીતે બીન-ગોરા પ્રત્યેના તેમના તિરસ્કારથી ભરેલા છે કે જે વસ્તુ હાલના રાજ્યકર્તાઓને વિષે સર્વસામાન્ય છે.

સેન્ટ્રલ આફ્રીકન ફેડરેશનમાં પરદેશીઓ માટે નવો કાયદો

સેન્ટ્રલ આફ્રીકન ફેડરેશનમાં એલીયન્સ (રેજીસ્ટ્રેશન એન્ડ સ્ટેટસ) બીલ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે જે બીજાં વાંચનમાંથી પસાર થઇ ગયું છે. આ નવા કાયદાની રૂએ સેન્ટ્રલ આફ્રીકન ફેડરેશનમાં રહેતા પરદેશીઓએ આઇડેન્ટીટી કાર્ડો રાખવાં પડશે. એ કાર્ડની અરજીમાં કાર્ડ ધરાવનારનો ફોટો, અને આંગળાં અને હથેળીની છાપ હોવી જોશે. કાયદો સરકારી પ્રતિનિધિઓને ખરા ટુરીસ્ટોને અથવા દેશમાંથી પસાર થતા પરદેશીઓને લાગુ પાડવામાં નહિ આવે. પરદેશીઓએ પોતાની નોકરીમાં કે શીરનામાંમાં થતા ફેરફારો ની સરકારને જાણ કરવી પડશે અને ટુંક મુદતને માટે પણ ફેડરેશનમાંથી બહાર જતાં આઇડેન્ટીટી કાર્ડ પાછું આપી દેવું પડશે. ફેડરેશનના ત્રણે દેશોમાંની કોઇ એક પણ સરકાર તરફથી અત્યાર અગાઉ આવું કાર્ડ અપાઇ ચુક્યું હશે તેણે તેની ફરીથી અરજી કરવી નહિ પડે. પરદેશીઓથી સ્થાવર મીલ્કત લઇ શકાશે અને કંપનીઓના ડાયરેક્ટર બની શકાશે પરંતુ કઇ કંપનીના ડાયરેક્ટર છે તે ગ્રહમંત્રીના સેક્રેટરીને જાણ કરવી પડશે. મંત્રીની પરવાનગી સિવાય પોતાના નામોમાં ફેરફાર કરી નહિ શકાય.

બીલપરની ચર્ચા દરમીયાન ન્યુઆન સ્યાના સભ્ય મી. વી. ટી. જોઇસે કહ્યું કે ગયા યુદ્ધની શરૂઆતમાં માત્ર નોર્ધર્ન રોડેસીયાના જ એક ખાંણ વાળા નાના શહેરમાંથી ઓછામાં ઓછા ૮૯ યુરોપીયન પરદેશીઓને દેશનિકાલ કરવા પડયા હતા. તેમાં ના એકને વીક્ટોરીયા ફોલ્સ બ્રીજપર આરકારી તરફથી શુટ કરવામાં આવ્યો ત્યારે તેની પાસેથી એક મોટી કોપર માઇનના સંપૂર્ણ પ્લેનો પકડાયા હતા. ગ્રહમંત્રીએ કહ્યું કે ત્રણે પ્રદેશોના અધિકારીઓને લાગ્યું છે કે દેશની સુરક્ષિતતાને માટે આ બીલ જરૂરી છે. સધર્ન રોડેસીયાના કાયદાના કરતાં આ બીલમાં કશી વધારે કડકાઇ નથી અને એ કાયદાની કોઇએ ફરિયાદ કરી નથી.

ટોંગાટથી કસ્તુરબા સ્મારક સ્કુલ માટે મળેલી રકમ

ટોંગાટથી શ્રી. એ. એ. ગાંધી તરફથી ફીનીકસ સંસ્થામાં થએલી કસ્તુરબા સ્મારક સ્કુલ માટે પા. ૫૧ અને અમસ્લાલીથી મેસર્સ પડીયાચી બ્રધર્સ તરફથી પા. ૫–૫–૦ની રકમ મળી છે જે સાભાર સ્વિકારીએ છીએ. ડરબનના મી. રૂકનુદીન તરફથી પા. ૧૫ મળેલા છે.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના નિભાવ અર્થે

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી શુક્રવાર તા. ૨૦મીના ટોંગાટની મુલાકાતે ગયા હતા

તે વખતે ત્યાં ભાઈઓએ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના નિભાવ અર્થે પા. ૫૮–૭–૭ની રકમ આપી હતી જે સાભાર સ્વિકારીએ છીએ. શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનો જે જે ભાઈઓએ સત્કાર કર્યો હતો તેમનો તેમજ મેસર્સ ગાંધી એન્ડ કું.ના શ્રી. કૃષ્ણદાસ પી. દેસાઇ જેમણે પોતાના કીંમતી વખતનો ભોગ આપી સઘળા ભાઈઓની મુલાકાત કરાવી હતી તે બદલ તેમનો શ્રી. મણીલાલ ગાંધી અંગત આભાર માને છે.

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં એશીયાટીકોને દાખલ થવાની બંધી

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં શિક્ષકો, ઉપદેશકોની ચુંટાએલી સંખ્યા અને હાલ ફેડરેશનમાં વસી રહેલા એશીયાટીકોની પત્નીઓ સિવાય બીજા કોઇ પણ એશીયાટીકોને દાખલ કરવામાં નહિ આવે એવી ગ્રહ મંત્રી મી. જુલીયન ગ્રીનફીલ્ડે દર્શાવેલી નીતીને ફેડરલ એસેમ્બલીએ મંજુર કરી છે. એસેમ્બીલી નવાં ઇમીગ્રેશન બીલપર કમીટી માં ચર્ચા કરી રહી હતી.

ન્યાસાલેન્ડના એક આફ્રિકન સભ્ય મી. વીલીંગટન ચીરવાએ સુધારો મુક્યો હતો કે ફેડરેશનમાં દાખલ થવાની છુટ આપવામાં આવનાર એશીયાટીક વર્ગને બહોળો કરી તેમાં ઔદ્યોગીકો અને ધંધાદારીઓનો પણ સમાવેશ થવો જોઇએ. મી. ચીરવાના આ સુધારાપર માત્ર બેજ સભ્યો—ડો. અલેક્ઝાન્ડર સ્કોટ (લુસાકાના સ્વતંત્ર પક્ષના) અને મી. જેસ્પર સાવાન્ફ (સધર્ન રોડેશીયા ના આફ્રિકન સભ્ય) બોલ્યા હતા.

ડો. સ્કોટે એશીયાટીક વસાહતીઓ ઉપર મુકવામાં આવેલા પ્રતિબંધનો વિરોધ કર્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે નોર્ધન રોડેસીયાના એશીયાટીકો આજ સુધી કદી અડચણરૂપ થઇ પડેલા નથી. દેશના જીવનમાં તેઓ સમાઇ ગયા છે અને સારા કામોમાં ઉદાર ફાળો આપતા આવેલા છે. ગ્રહ મંત્રી ભલે એમ કહે કે તેઓ પરદેશી સંસ્કૃતીના છે. પરંતુ બ્રીટીશ લોકોનો એક મોટો ગુણ એ ચાલતો આવેલો છે કે પરદેશી સંસ્કૃતીની સાથે તેઓ રહી શકયા છે અને ઘણી વખત તેને બદલાવી શકયા છે.

ગ્રહ મંત્રી મી. જુલીયન ગ્રીનફીલ્ડે બીલમાં એશીયાટીક શબ્દ દાખલ નહિ કરવા સભ્યોને અપીલ કરી. તેમણે કહ્યું કે બીલમાં મેં એ શબ્દનો પ્રયોગ કર્યો નથી પરંતુ સભ્યોએ આ સવાલ પર નીતી જાહેર કરનારૂં નિવેદન કરવા ની ફરજ પાડી છે. એશીયાના ઘણા એવા દેશો છે કે જયાંથી વસાહતીઓ ફેડરેશનમાં દાખલ થયા નથી. અને એ બાબતમાં જેટલું ઓછું બોલાય તેટલું ઓછું અપમાન ભરેલું લાગશે.

મી. ડીપેડી યંગે મી. ગ્રીનફીલ્ડ ઉપર આરોપ મુક્યો કે લોકોને અનિષ્ટ વસાહતીઓ ઠરાવવાનો હક પોતાના હાથમાં લઇને તેઓ આપખુદ સત્તા માંગી રહ્યા છે. એ સત્તા ગવરનર-જનરલના હાથમાં મુકવા તેમણે મી. ગ્રીનફીલ્ડને વિનંતિ કરી.

મી. ગ્રીનફીલ્ડે જાહેર કર્યું કે વધુ વિચાર કર્યા બાદ બીલમાં એ ફેરફાર કરવા પોતે તઇયાર છે.

હવે બીલમાં એશીયાટીક ઇમીગ્રન્ટોનું નામ નથી પરંતુ એ બાબતમાં નીતીનું ગ્રહમંત્રીનું નિવેદન નોંધાઇ ગયું છે અને બીલમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે, કોઇ પણ માણસ કે માણસોના વર્ગને આર્થીક અથવા જીવનના ધોરણ કે ટેવોના, અથવા કેળવણીની ખામીના કારણે ફેડરેશનના વતની બનવાને અનિષ્ટ ગણી શકાશે."

સધર્ન રોડેસીયાના ઇમીગ્રેશન કાયદા માં આવી કલમનો એશીયાટીક વસાહતીઓ ઉપર અંકુશ મુકવાને હમેશાં ઉપયોગ થતો આવેલો છે.

હીંદી કોમનો ફાળો

નાટાલ પ્રાંતની એક્ઝેક્યુટીવ કમીટી ના સભ્ય મી. ઇ. સી. વીલ્કસે પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં જણાવ્યું હતું કે હીંદી કોમ પોતાના બાળકોની કેળવણી માટે મોટો ફાળો આપે છે અને હીંદીઓ માટે નવી સ્કુલો બાંધવાનો અરધો ખર્ચ તેઓએ આપવાનું કબુલ્યું છે. હીંદીઓ અને કલર્ડો ગોરાની સરખાજ કરો ભરે છે.

ન્યાયમાં વર્ણભેદ

અત્યાચાર માટે ગોરાને નવ મહિનાની અને કલર્ડને મોતની સજા

ડરબન એન્ડ ડીસ્ટ્રીકટ વીમેન્સ લીગનાં સેક્રેટરી મીસીસ ફાતિમા મીરે ઇસ્ટ લંડનની સરકીટ કોર્ટે અગીઆર વર્ષ ની એક હીંદી બાળા પર અત્યાચાર કરનાર ગોરા ગુનેગારને નવ મહિનાની કેદની સજા કરી તે પર અને સજા કરતાં જડજે કરેલી ટીકાપર એક નિવેદન કર્યું છે અને જણાવ્યું છે કે આ બાબત આખા દક્ષિણ આફ્રીકા ને અને ખાસ કરી યુનીયનમાં સ્ત્રીઓ અને બાળકોની સુખાકારીનું કામ કરી રહેલા સઘળાઓને ગંભીર ચિંતા ઉપજાવનારી છે.

થોમસ સરલ લેસોંગ નામના એક લશ્કરી પેનશન ખાતા ૫૮ વર્ષના ગોરાને ઓગસ્ટ તા. ૧૮મીના અત્યા ચાર માટે ગુનાગાર ઠરાવવામાં આવ્યો હતો. અને એજ દિવસે કેપટાઉનની સુપ્રીમ કોર્ટે ડેનીયલ લીન્ડન બુમ નામના ૨૨ વર્ષના એક કલર્ડને એક ગોરી સ્ત્રીપર અત્યાચાર કરવાના ગુના માટે મરણની સજા કરી હતી.

મીસીસ મીર લખે છે કે, અખબાર માં આ ચુકાદાઓના પ્રસિદ્ધ થએલા હેવાલ માત્ર પરથી તે પરની વીગત વાર ટીકા ન થઇ શકે, તેમ કરવી ઇષ્ટ પણ ન ગણાય. છતાં આપણા અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થએલા ઉપલા હેવાલ પર સામાન્ય ટીકા તો કરવી જ જોઇએ.

ખાસ કરી જયારે તા. ૧૯મીના 'નાટાલ મરક્યુરી'ના ચોથા પાનાપર આ બન્ને હેવાલો સાથે આપવામાં આવેલા છે. આપણી કોર્ટો તરફથી આવી અસમાનતા ભરેલી સજાઓ થાય ત્યારે જાતીય કલહથી ધુંધવાઇ રહેલાં વાતાવરણમાં વધારે બગાડો થયા વિના અને જાતીય સંબંધો સુધર વાનું અશકય બન્યા વિનાનજ રહે. પ્રત્યેક કેસનો નિર્ણય તેના ગુણદોષ પરથીજ થઇ શકે અને કોઇ પણ બે કેસો સરખા ન હોઇ શકે એ ખરૂં છે. પરંતુ પ્રસ્તુત કેસમાં ગોરાને થએલી સજા ઘણીજ ઓછી ગણાય, ખાસ કરી જયારે ક્ષમ્ય સંજોગો તેના લાભમાં કશાજ નથી બલ્કે બાળાની વયના કારણે અને ૧૨ વર્ષની બાળા માતા બની એથી ગુનાનું પ્રમાણ ઘણું વધે છે.

વળી ગુનાને ગંભીર ગણવાને બદલે પ્રસિદ્ધ થએલા હેવાલ મુજબ જડજે કરેલી ટીકા પરથી એમ જણાય છે કે બાળાની જાતીને આરોપીના લાભ માં ગણેલી જણાય છે. જસ્ટીસ ડીવીલીયર્સે કહેલું જણાવાય છે કે, આ કોર્ટ જાણે છે કે હીંદી બાળકો નાનપણમાં લગ્ન કરે છે. જડજની આ ટીકા શોચનીય ગણાય. તેઓ જાણે છે કે આ દેશના કાયદા સઘળી જાતીઓને લાગુ પડે છે અને તે બાળ લગ્નોની મનાઇ કરનારા છે અને જેઓ તેને માટે ગુનેગાર ઠરે તે સજા પામે છે.

આ દેશમાં હીંદીઓના જીવનની જેઓ માહિતી ધરાવે છે તેઓ કહી શકે છે કે હીંદીઓમાં બાળ લગ્નો થતાં નથી અને તેને લગતા કાયદાના ભંગને માટે આજ સુધીમાં કોઇને સજા થઇ નથી એ તેનો સચોટ પુરાવો છે. ૧૧ વર્ષની બાળાના લગ્ન થયા હોય એવો એક પણ દાખલો મારી જાણમાં નથી, જો કે હું ઘણા વર્ષથી સમાજ સેવાના ક્ષેત્રમાં કામ કરી રહી છું.

આ કેસમાં ગુનેગારની પુર્વભૂમીકા હલકી હોવાનું સુચવી જડજે સમાજ શાસ્ત્રની દ્રષ્ટિએ એક પ્રગતીમાન પગલું લીધેલું ગણાય પરંતુ કમનસીબી એ છે કે દક્ષિણ આફ્રીકામાં જયારે બીન-ગોરાનો વિચાર કરવામાં આવે છે ત્યારે એ કસોટીનો ઉપયોગ કરવામાં આવતો નથી. બીન-ગોરાને સજા કરતાં તેના આ દેશમાં અનિવાર્ય પુર્વ ભુમીકા અને વાતાવરણનો ખ્યાલ કરવામાં આવતો નથી. બલ્કે તેને વધારે સખત સજા કરવામાં આવે છે.

ડરબન એન્ડ ડીસ્ટ્રીકટ વીમેન્સ લીગ ઇસ્ટ લંડનના આ ચુકાદાપર વધારે ધ્યાન આપવા ચુકાદાની નકલ મેળવવાના પગલાં લઇ રહી છે.

જોઇએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતાં કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભાડું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

વિવિધ ખબરો

શ્રી. વીનોબાજીનાં ભુદાન યજ્ઞમાં દાન

ટોંગાટની મેસર્સ એ. ઓ. ગાંધીની પેઢીના મુળ સ્થાપક શ્રી અભેચંદભાઇ ગાંધીએ હીંદમાં વિનોબાજી ભુદાનનું કાર્ય કરી રહ્યા છે તેમાં પા. ૧૦૦ની રકમ કુવાઓ બાંધવા માટે મોકલેલી છે. અને રૂા. ૧૦૦૧ની રકમ કસ્તુરબા સ્મારક નિધિ માટે સૌરાષ્ટ્રમાં મોકલી છે.

આર્યન સ્પોટસ કલબ (પોર્ટ એલીઝાબેથ)

પોર્ટ એલીઝાબેથ આર્યન સ્પોટસ કલબની ચોવીસમી વાર્ષીક જનરલ સભા રવિવાર તા. ૧૫-૮-૫૪ના રોજ ગુજરાતી હોલમાં શ્રી નગીનદાસ પી. આમલીના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. ગત વર્ષના કાર્યક્રમનો હેવાલ મંત્રી શ્રી રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો. ખજાનચી અંબેલાલભાઇ મછારામે આવક જાવક નો હિસાબ રજુ કરતાં બંને સર્વાનુમતે પસાર થય હતા.

ત્યાર બાદ કલબનું બંધારણ પસાર કરવામાં આવ્યું હતું અને સીઝન ૧૯૫૪-૧૯૫૫ના નીચે મુજબ નવા કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી: લાઇફ પેટ્રન: જે. ડી. ધ્રુવ; પેટ્રનો: ભાણાભાઇ દાજી, પરભુભાઇ મકન, ઠાકોરભાઇ ફકીરજી, લલ્લુભાઇ નાગર, નરોત્તમભાઇ ફકીરજી; પ્રમુખ: નગીન ભાઇ પી. આમલી; ઉપ પ્રમુખો: ઇશ્વરલાલ બાંસદા, રમણલાલ દુર્લભ; સહમંત્રીઓ: રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ અને લલ્લુભાઇ દુર્લભભાઇ; ખજાનચી: અંબેલાલ મંછારામ; ઓડીટર: ઘેલા ભાઇ રણછોડજી. કેપ્ટનો વિગેરેની ચુંટણી આવતી મીટીંગપર મુલતવી રાખવામાં આવી હતી.

ફારમોસા વિષે ચીનની જાહેરાત

લંડનથી રોયટરનો સંદેશો જણાવે છે કે ન્યુચાઇના ન્યુઝ એજન્સી તરફથી જણાવવામાં આવ્યા મુજબ ચીનની "ઓલ ડેમોક્રેટીક પાર્ટીઝ" અને "પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશન" તરફથી આખી દુનીયાને જાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે ચીનના લોકોએ ફારમોસાને મુક્ત કરવાનો દ્રઢ નિશ્ચય કરેલો છે. ચાઇનીઝ પીપલ્સ પોલીટીકલ કનસલ્ટેટીવ કોન્ફરન્સ, જેની બેઠક ઓગસ્ટ તા. ૨૦થી તા. ૨૨ સુધી મળી હતી. તેણે આ ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો. ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ફોરમોસા એ ચીનનો પ્રદેશ છે. યુનાઇટેડ સ્ટેટસ તેનો કબજો રાખે એ બીલકુલ સહન નહિ થઇ શકે, તેને યુનાઇટેડ નેશન્સ ટ્રસ્ટીશીપ નીચે મુકવામાં આવે એ પણ બીલકુલ સહન નહિ થઇ શકે.

ઇસ્ટલંડનમાં કૃષ્ણજયન્તિ

ઇસ્ટલંડનથી જણાવવામાં આવે છે કે ઇસ્ટલંડન હીંદુ સોસાયટીના મંદિર માં હીંદુ જનતા તરફથી શનીવાર તા. ૨૧-૮-૫૪ની રાત્રે શ્રી કૃષ્ણજયન્તિ ઉત્સાહપુર્વક ઉજવવામાં આવી હતી બીજે દિવસે સામુહિક પ્રીતિભોજન યોજવામાં આવ્યું હતું. શહેરના ગુજરાતી તથા અન્ય ભાઇ બહેનોનું આવું સમુહભોજન અત્રે આટલી સફળતાથી પહેલીજ વાર થયું. એની વિશિષ્ટતા એ હતી કે એનાથી સંસ્થા ના બિલ્ડીંગ ફંડમાં આશરે બસોક પાઉન્ડ જેટલી આવક થઇ હતી. જે આ નાનકડા સમુહ માટે પ્રસંશનીય ગણાય.

જોહાનીસબર્ગમાં શ્રી કૃષ્ણ જયંતી

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજના આશ્રય હેઠળ શ્રી કૃષ્ણ જયંતિ તા. ૨૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪ના રોજ જોહાનીસ બર્ગના મહાત્મા ગાંધી હોલમાં શ્રી પ્રાણશંકર સોમેશ્વર જોશીના પ્રમુખપદે ઉજવાઇ હતી. શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલયનાં બાળકો તરફથી મનોરંજક કાર્યક્રમ રજુ થયો હતો. પ્રમુખે પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે શ્રી કૃષ્ણની ભક્તિએ ભારતને અનેક આફતોમાંથી બચાવ્યું છે. વર્તમાન યુગમાં લોકમાન્ય ટિળક, શ્રી અરવિંદ ઘોષ અને વિશ્વબંધુ ગાંધીજીને પ્રેરણા, આપનાર શ્રી કૃષ્ણના અમર વારસા રૂપ ભગવદ્ ગીતા છે.

હીંદુ સંસ્કાર સમિતિની ઉદ્‌ઘાટન સભા

શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ દ્વારા સ્થપાયેલ હીંદુ સંસ્કાર સમિતિએ દર રવિવારે ૧૦-૩૦ વાગ્યે જોહાનીસ બર્ગના મહાત્મા ગાંધી હોલમાં સમુહ -પ્રાર્થના-ધર્મકથા અને ભજનનો કાર્યક્રમ રાખવાનો નિર્ણય કર્યો છે. આ સમિતિની પહેલી ઉદ્‌ઘાટન અને પ્રાર્થના સભા ૨૯ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪ ના રોજ સવારે સાડા દસ વાગ્યે મળશે.

હીંદુ સંસ્કાર સમિતિના સાત સભ્યો આ પ્રમાણે છે: શ્રી પ્રા. સો. જોશી (પ્રમુખ) શ્રી. હરિશ્ચંદ્ર વ. આર્ય (મંત્રી) નાથુભાઇ મોતીરામ મિસ્ત્રી (ટ્રેઝરર), શ્રી મોહનલાલ એ. ગોકળ, એડવોકેટ દેવજીભાઇ મિસ્ત્રી, ભાણાભાઇ કે. પટેલ અને લલ્લુભાઇ મોદી.

પરચુરણ

—ડરબન શહેરની શતાબ્દિની ઉજવણી માં પા. ૪૯,૯૦૦નો ખર્ચ થયો છે. કુલ પા. ૮૧૦૦૦ ઉપર ખર્ચાયા હતા. અને પા. ૩૧૭૫૦ની આવક થઇ હતી.

—ઇસ્ટ લંડનના શ્રી ભવાનભાઇ ગોપાર તરફથી તેમના બાળપુત્રની પુણ્ય સ્મૃતી માં જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાનની રકમો આપવામાં આવી હતી.

કરોડોની દુઆ

એક પ્રધાન હતા. તેઓ લોકોમાં ખુબજ અપ્રિય થઇ ચુકેલા હતા. એક દિવસ તેઓ કોઇ ઉદ્‌ઘાટન માટે વિમાન દ્વારા મુસાફરી કરી રહ્યા હતા. એમને એક તુક્કો સુઝયો. એમણે પોતાની સાથે બેઠેલા મુસાફરોને કહ્યું —"જુઓ આ ૧૦ રૂપિયાની નોટ હું વિમાનમાંથી ફેંકી દઉં છું, જેને મળશે તે મને દુઆ દેશે."

"પણ પાંચ પાંચ રૂપિયાવાળી બે નોટો ફેંકો તો તમને બે માણસોની દુઆ મળશે." એક ગણીતશાસ્ત્રીએ કહ્યું.

"હા, એ બરાબર" પ્રધાને કહ્યું: "પણ એના કરતાં તો તમે એક એક રૂપિયાવાળી ૧૦ નોટો ફેંકો તો દસ માણસોને એક ટંક જમવાનું મળશે." એક જણે કહ્યું.

પેલા પ્રધાનશ્રી આમ કરે ત્યાંજ એક આખાબોલો બોલી ઉઠયો.

"નામદાર આપ આપની જાતને જ વિમાનમાંથી ફેંકી દો, હું તમને ખાત્રી આપું છું કે કરોડો લોકો તમને દુઆ દેશે!"

વિનોબા અને વેદ

જે દિવસે વિનોબાનાં માતા ગુજરી ગયાં તેજ દિવસે વિનોબાએ નક્કી કર્યું: "માની જગા જગતમાં કોઇ લઇ શકે એમ હોય તો તે વેદ છે. મારે એની સોડમાં પહોંચી જવું જોઇએ." તે દિવસથી એમણે વેદોનું ગંભીર અધ્યયન કરવા માંડયું. આ અધ્યયન વીસ વરસ ચાલ્યું. હમણાં મુસાફરીમાં તે વેદના પુસ્તકો તો સાથે નથી રાખતા પણ એમના કંઠમાં જ વેદ વસે છે. ભાષણોમાં, વાતચીતમાં કે ફરતા-ફરતા જાણે આંખ આગળ પુસ્તક ખોલીને જ પાઠ કરતા હોય તેમ વેદની ઋચાઓ ઉચ્ચારે છે.

'સામ્યયોગી વિનોબા'માંથી.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

"ડરબનનું ટકાઉ આદુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ શી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાળુ, આંબા હળદ, લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઇ છે. કપુરી અને ચેવલી પાન ૫/- રતલ, પોસ્ટેજ જુદું. ગોળ બાસકીટ ૧૦/૬, લાંબી અને સ્કવેર બાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન. હમો ચોખા, દાળ વિગેરે દરેક જાતની ગ્રોસરી અને મસાલો રાખીએ છે.

રોડેશીઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયમ કોન્ગોના ઓરડરો પર પુરતું ધ્યાન આપી કોઇ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવીને મોકલશું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઇફ ઓફ કનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઇમીગ્રેશન અંગેનું કોઇ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઇ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy-holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant. Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

ભારતનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ તા. ૬-૮-૫૪.

ફ્રેંચ વસાહતોનો સાઠ ટકા જેટલો પ્રદેશ તો મુક્તિ દળના હાથમાં આવી ગયો છે. બાકીનો ૪૦ ટકા પ્રદેશ ફ્રેંચો સ્વેચ્છાએ છોડી જશે એમ લાગે છે. હવે તેઓ કોઇ રીતે આ વસાહતો ટકાવી શકે તેમ નથી એ તેઓ સમજી ગયા લાગે છે. પોંડીચરીથી મળતા સમાચાર પ્રમાણે ફ્રેંચો ૧૪મી ઓગસ્ટે પોતાની વસાહતો છોડી જશે. તમામ ફ્રેંચ અધિકારીઓને આ વસાહતો છોડી જવા માટે તઇયાર રહેવાની સુચના આપી દીધી છે. ફ્રેંચ હીંદના જુદા જુદા ખાતાઓના વડાઓની એક સભા ગવર્નર મેનાર્ડના પ્રમુખપદે મળી હતી. ફ્રેંચ અધિકારીઓના કુટુંબોને ખસેડવા માટે એક ઉતારૂ જહાજ થોડાક દિવસોમાં આવી પહોંચશે. ફ્રેંચ અધિકારીઓ જાતે સત્તા સોંપ્યા પછી આવનારા બીજા એક જહાજમાં જશે. એક ફ્રેંચ અધિકારીના કહેવા પ્રમાણે, ફ્રેંચ અધિકારીઓને એમ પણ પુછવામાં આવ્યું હતું કે તેઓ બીજા સંસ્થાનોમાં નોકરીએ જવા તઇયાર છે કે નહિ. જેઓ એમ કરવા તઇયાર હોય તેમને ભારતના આઝાદ દિન પહેલાં તઇયાર રહેવાનું જણાવવામાં આવ્યું હતું.

૧૭મી જુલાઇએ ફ્રેંચો પ્રજાને સત્તા સોંપીને માહે વસાહત છોડી ગયા હતા. એ પહેલાં મુક્તિ દળે યેનામ વસાહતને મુક્ત કરી હતી. ભારતમાંની ફ્રેંચ વસાહતોનો કુલ વિસ્તાર બસો ચોરસ માઇલ અને વસતિ ૩ લાખની છે. છેલ્લે છેલ્લે કરાઇકલ અને પોંડીચરીની ફ્રેંચ કબજા હેઠળ રહેલી વસાહતોમાં લડત ઉગ્ર બની હતી. સરકારી નોકરો નોકરી છોડીને લડતમાં જોડાઇ ગયાં હતા.

ફ્રેંચો છોડી જવાના સમાચારે આયાત થયેલો વિદેશી માલ ખરીદવા માટે પડાપડી થઇ હતી અને આવો માલ બજારમાંથી અદ્રશ્ય થઇ ગયો હતો. અહીં જકાત ન હોવાથી મોટા પ્રમાણમાં માલ દાણચોરીથી ભારતમાં દાખલ કરાતો હતો. ફ્રેંચ ખાનુઓએ ટ્રંકો અને સામાન પેક કરવાના ખોખાંની મોટા પ્રમાણમાં ખરીદી કરવા લાગતાં ટ્રંકો-ખોખાના વેપારીઓને સારા તડાકો પડ્યો હતો. ૧૪મી ઓગસ્ટે ફ્રેંચ હીંદ છોડવાના હેવાલને પોંડીચરીના ઉચ્ચ ફ્રેંચ અધિકારીઓએ સમર્થન આપ્યું હતું. પરંતુ સત્તાની ફેરબદલી કેવી રીતે અને કોને થશે તેની તેમને ખબર નથી.

ફ્રેંચ તરફી ગુંડાઓ અને બીજાઓ ભારતીય કોન્સલની કચેરીમાં આવીને માફી માગી રહ્યા છે અને કહે છે કે તેમને ભારત-વિરોધી પ્રચાર માટે દારૂ અને પૈસા મળતા હતા.

ફ્રેંચ વિદેશ કચેરી અને ભારત સરકારે આવી યોજના વિષે અજ્ઞાન વ્યક્ત કર્યું છે. તેમ છતાં પેરીસના રાજદ્વારી મંડળો કહે છે કે, આ હેવાલો મોટે ભાગે સાચા છે. પણ ૧૪મી ઓગસ્ટે છોડી જવાની તારીખ નક્કી થયાની વાત બરાબર નથી. ગમે તેમ ફ્રેંચોએ ભારત છોડી જવાનું નક્કી કર્યું છે એ હકીકત લાગે છે.

* * *

બીજા ઘણા દેશોની જેમ આ વરસે ભારતમાં ઉત્તર પ્રદેશ, કુચબિહાર અને આસામમાં મોટા પ્રમાણમાં પુર આવ્યાં છે. પુરથી ખાસ કરીને ઉત્તર બિહારમાં મોટા પ્રમાણમાં નુકસાન થયું છે. દસ હજાર ચો. માઇલનો વિસ્તાર જળબંબાકાર થઇ ગયો છે. પુરની અસર લગભગ ૪૦ લાખ માણસો પર થઇ છે. ગયા વર્ષે પણ બિહારમાં પુર આવ્યા હતા અને તેથી રૂ. ૩૪ કરોડનું નુકસાન થયું હતું. આ વર્ષે એથી પણ વધુ નુકસાનનો અંદાજ છે. સરકાર તરફથી આ બધા વિસ્તારોમાં રાહત કાર્ય ચાલુ છે.

* * *

ભારતે વચ્ચે પડીને જો હીંદી ચીનમાં સમાધાન કરાવ્યું ન હોત તો ત્યાંથી વિશ્વ યુદ્ધ જાગવાનો ભય હતો. સમાધાનમાં બંને પક્ષે હીંદીચીનમાં દેખરેખ માટે નિમેલા આંતરરાષ્ટ્રીય પંચનું પ્રમુખપદ સ્વીકારવાની ભારતને વિનતી કરી હતી. ભારતે આ વિનતી માન્ય રાખી છે. ભારત, કેનેડા અને પોલાંડના બનેલા આ પંચની પહેલી બેઠક દિલ્હી ખાતે મળી હતી. પં. નેહરૂએ પંચની પહેલી બેઠકનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યું હતું. પંચે એક સપ્તાહમાં ૧૨ લશ્કરી અને મુલ્કી અધિકારીઓની બનેલી એક ટુકડી હીંદીચીન ખાતે મોકલવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. પંચે પોતાની અસરકારક કામગીરી માટે કેટલા માણસોની જરૂર પડશે તેની, વાહનો અને રેશન વગેરેની ચર્ચા કરી હતી. પંચ આવતા થોડાક દિવસોમાં વિયેટ મિન્હ, વિયેટનામ અને કમ્બોડિયાના પ્રતિનિધિઓ સાથે અલગ અલગ ચર્ચા કરશે, જેથી હીંદીચીનના જુદા જુદા રાજ્યોમાંની સ્થિતિ અને કામગીરીનો ખ્યાલ આવી શકે.

કેનેડિયન હાઇ કમીશનર શ્રી એસ્કોટ એમ. રીડ અને પોલીશ એલચી શ્રી જે. ગ્રુઝીન્સ્કીએ હીંદીચીનના શાંતિ ભર્યા સમાધાનમાં ભારતની નિર્ણયાત્મક કામગીરી અને તેમાં ભારતના વડા પ્રધાને બજાવેલા ભાગને અંજલી આપી હતી. જીનીવા પરિષદમાં લેવાયેલા નિર્ણયોની દ્રષ્ટિએ કરવાના કાર્યના પ્રકાર અને ક્ષેત્ર વિષે માહિતી મેળવવા અને તે માટે જરૂરી માણસોની સંખ્યા નક્કી કરવા માટે અગ્રીમ ટુકડીને મોકલવામાં આવી રહી છે.

* * *

અખિલ ભારત કોંગ્રેસ સમિતિ (મહાસમિતિ)ની બે દિવસની બેઠક અજમેર ખાતે મળી ગઇ. સમિતિએ બધા ઠરાવો સર્વાનુમતે પસાર કર્યા હતા. કોંગ્રેસની ઉદ્યોગો પ્રત્યેની નીતિ અંગે કાકા એન. વી. ગાડગીલે સખત ઝાટકણી કાઢવા સિવાય બેઠકમાં તડાતડી જેવું કાંઇ બન્યું નહોતું. સત્તાવાર ઠરાવો પર જેમણે સુધારાઓ રજુ કર્યા હતા, તેમણે પણ તે સ્વેચ્છાએ પાછા ખેંચી લીધા હતા. સમિતિએ કોંગ્રેસ અને દેશનું ભાવિ પં. નેહરૂના સલામત હાથોમાં રહેવા દેવાનું ઉચિત ધાર્યું હતું.

સમિતિએ ૯ સત્તાવાર અને બિન-સત્તાવાર ઠરાવો પસાર કર્યા હતા. સમિતિના ઠરાવો અને તેના પર થયેલા નેતાઓના ભાષણોપરથી જણાય છે કે દેશના મુખ્ય મુખ્ય સવાલો અંગે કોંગ્રેસની નીતિમાં કાંઇ પણ નોંધપાત્ર ફેરફાર થયો નથી. સમિતિએ પં. નેહરૂની વિદેશ નીતિની પ્રશંસા કરી હતી અને તેને બહાલી આપી હતી.

ભારતમાંની પરદેશી વસાહતો અંગે એક સામાન્ય સ્વરૂપે ઠરાવ રજુ કર્યો હતો. આ ઠરાવ જો રજુ થાય તો ફ્રાંસ, પોર્ટુગલ ઉપરાંત અમેરિકાપર પણ પ્રહારો થાય એટલે કોંગ્રેસ કારોબારીએ એક સત્તાવાર ઠરાવ રજુ કર્યો હતો. પં. નેહરૂએ ઠરાવપર બોલતાં એ હકીકત પ્રતે ધ્યાન દોર્યું હતું કે, ફ્રેંચ વસાહતોમાંની પ્રજાએ ૬૦ ટકા જેટલો વિસ્તાર મુક્ત કર્યો છે જ્યારે પોર્ટુગીઝ વસાહતોમાં લડત જડપભેર ચાલી રહી છે. સત્તાવાર ઠરાવમાં એવી સ્પષ્ટ જાહેરાત કરવામાં આવી હતી કે, આ વિદેશી વસાહતો નાબુદ ન થાય ત્યાં સુધી ભારત સરકાર અને ભારતની પ્રજા જંપીને નહિ બેસે, કારણ આ પ્રદેશ આઝાદ નહિ થાય ત્યાં સુધી ભારતની આઝાદી માટેની લડત પુરી થયેલી નહિ ગણાય

યોજનામય વિકાસ, ઉદ્યોગો અને ખેતિની જમીનની માલીકીમાં સુધારણા અંગે સમિતિએ કરેલા ઠરાવમાં કોંગ્રેસની આ પ્રશ્નો અંગેની નીતિમાં કાંઇ ઉદ્દામ ફેરફાર થયાનું સુચન મળતું નથી. આ ઠરાવો સામાન્ય દિશા સુચન કરનારા હતા, તેમ છતાં તેનો કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારો દ્વારા અમલ કરતાં પ્રગત્તિ જરૂર થશે. યોજનામય વિકાસ અંગેના ઠરાવપરથી એમ જણાય છે કે, હવે ઘડાનારી યોજનાઓમાં ઉદ્યોગોના વિકાસને પ્રથમ સ્થાન અપાશે. પહેલી પંચવર્ષી યોજનામાં ખેતિના વિકાસને પ્રથમ સ્થાન આપવામાં આવ્યું હતું. મધ્યમ, નાના પાયાના અને ગૃહ ઉદ્યોગોના વિકાસપર ખાસ ભાર મુકાશે. શક્ય હશે ત્યાં મોટા અને નાના પાયાના ઉદ્યોગોના ક્ષેત્રો નક્કી કરાશે.

સમિતિએ દેશમાંની સુધરેલી આર્થીક સ્થિતિ અને પંચવર્ષી યોજનાના કેટલાક ધ્યેયોની સિદ્ધિની નોંધ લીધી હતી. દેશમાં ઉત્પાદન વધ્યું છે અને સાથોસાથ ભાવો ઘટયા છે, એ એક શુભ ચિહ્ન છે અને તેથી સરકાર વિકાસ યોજનાઓ અને જાહેર કાર્યો વધુ ઝડપે હાથ ધરી શકશે અને આવતી યોજના પર વધુ નાણાં ખર્ચી શકશે.

ગ્રામ વિકાસ અને ગ્રામ સેવા યોજનાઓમાં સધાયેલી સારી એવી પ્રગત્તિ પ્રત્યે સમિતિએ ખાસ સંતોષ વ્યકત કર્યો હતો. આ યોજનાઓનો અમલ ૩૬૦ લાખની વસતિ ધરાવતાં ૫૦,૦૦૦ ગામોમાં થઇ રહ્યો છે અને બીજી પંચ વર્ષી યોજનાના અંત સુધીમાં તેનો ભારતના એકેએક ગામમાં અમલ કરવાનો ઇરાદો છે. આ મહાન યોજનાઓ ભારતના ગ્રામ વિસ્તારોના સમગ્ર બંધારણ અને સ્વરૂપને બદલી નાંખશે. તેના અમલમાં ગ્રામજનોએ સારો ઉત્સાહ દાખવ્યો છે અને શાળાઓના મકાનો, રસ્તાઓનાં બાંધકામ, કુવા ઇત્યાદિનાં ખોદકામ અને એવા બીજા કાર્યોમાં મફત સેવાઓ આપી છે. દેશભરમાં થયેલી પ્રગતિએ લોકોમાં આત્મશ્રદ્ધા અને સિદ્ધિની લાગણી પ્રકટાવી છે અને આગળ પડેલા ભગીરથ કાર્ય માટે તેમને શક્તિ અર્પી છે.

* * *

સૌરાષ્ટ્રના રજવાડાઓમાં સૌ પ્રથમ જાગૃતિ લાવનાર અને એને માટે જીવનભર લડનારા શ્રી અમૃતલાલ દલપતભાઇ શેઠનું ૬૩ વર્ષની વયે અવસાન થયું છે. તેઓ એક વખત સૌરાષ્ટ્રના સીંહ તરીકે ઓળખાતા હતા. તેઓ લીંબડીમાં ન્યાયાધીશ હતા ત્યારે મહાત્મા ગાંધીએ આઝાદી માટે લડવાની હાકલ પાડી. શ્રી શેઠે ન્યાયાધીશી છોડી દઇને દેશના સ્વતંત્ર્ય જંગમાં ઝુકાવ્યું. સૌરાષ્ટ્રની રિયાસતોમાં એ સમયે પ્રજા એક હરફ પણ બોલી શકે નહિ તેવી જહાંગીરી ચાલતી હતી. આ પ્રજાને જાગ્રત કરવા તેમણે રાણપુરથી "સૌરાષ્ટ્ર"

અખબાર કાઢયું. "સૌરાષ્ટ્ર" કોઇ પણ રાજાની શેહમાં તણાયા વિના તેમની આકરી ટીકા કરતું. ધોલેરા સત્યાગ્રહ માં શ્રી શેઠ અગ્રણી હતા. આ પછી તેમણે મુંબઇથી અંગ્રેજીમાં 'સન' દૈનિક કાઢયું, પણ આર્થીક તંગીને લીધે તે બંધ કરીને "જન્મભૂમિ" દૈનિક શરૂ કર્યું. જન્મભૂમિ મારફતે પણ તેમણે દેશ સેવા ચાલુ રાખી. છેલ્લા પાંચ વર્ષથી તેઓ નિવૃત જીવન ગાળતા હતા. રિયાસતી કાર્યકરો, જેમાં રાજસ્થાનના મુખ્ય પ્રધાન, મધ્ય પ્રદેશના પ્રધાનો અને હાલમાં ઘણા ઉચ્ચ સ્થાને બીરાજતા કોંગ્રેસી કાર્યકરોને તેમણે ઘણી મદદ કરી હતી. શ્રી શેઠના અવસાન અંગે સૌરાષ્ટ્રના કેટલાક શહેરોમાં હડતાળ પડી હતી. સૌરાષ્ટ્રના મોટાભાગના આગેવાનો, રિયાસતી આગેવાનો, સૌરાષ્ટ્રની નાની મોટી સંસ્થાઓ, મુંબઇની અનેક સંસ્થાઓ અને મહા ગુજરાતના બધા પત્રકાર સંઘોએ શ્રી શેઠને અંજલી આપી હતી. આઝાદ હીંદ ફોજ અને નેતાજી સુભાષ બાબુના પરાક્રમોને જાનના જોખમે બહાર લાવીને મહાત્મા ગાંધી અને કોંગ્રેસ કારોબારી સમક્ષ રજુ કરનારા શ્રી. શેઠ હતા. શ્રી શેઠના જવાથી ગુજરાતી અખબારોના ક્ષેત્રે એક મહાન પત્રકારની ખોટ પડી છે.

* * *

સૌરાષ્ટ્રમાં બ્રોડગેઇજ રેલવે અંગેનો ઝગડો હજી ચાલુ છે. ભાવનગર–તારાપુર રેલવે બાંધવાના ભારત સરકારના નિર્ણય સામે અન્ય બંદરોના વેપારી મંડળો અને કેટલાક પ્રધાનો તરફથી હજી સખત વિરોધ થઇ રહ્યો છે. શેઠ નાનજી કાળીદાસે આ પ્રશ્નનું સમાધાન કરવા પ્રયત્નો શરૂ કર્યા છે. તેઓ ભાવનગર જઇને ભાવનગરના આગેવાનોને મળ્યા હતા. સૌરાષ્ટ્ર સરકાર તરફથી આ પ્રશ્નની તપાસ માટે એક પંચ રચવાનું વિચારાઇ રહ્યું છે. શેઠ નાનજી કાલીદાસે ભાવનગરની મુલાકાત પછી એમ જાહેર કર્યું હતું કે, આ પ્રશ્નનું સમાધાન થઇ જવાની આશા છે. દરમીયાન ભાવનગર–તારાપુર રેલવેનું સર્વે અને બીજું પ્રાથમિક કાર્ય પુરૂં થઇ ગયું હોવા છતાં તેનું કાર્ય ખોરંભે પડયું છે.

* * *

મુંબઇ શહેરમાં અભૂત પુર્વ પ્રમાણમાં વરસાદ પડયો છે. આજ સુધીમાં ભૂતકાળમાં પડેલા વરસાદના બધા આંકડા રેકર્ડો તૂટી ગયા છે. અત્યાર સુધીમાં રાખેતા મુજબ પડતા વરસાદ કરતાં ૪૬ ઇંચ વધુ પડયો છે. મુંબઇનાં ઇતિહાસમાં ચાર વખત ૧૦૦ ઇંચથી વધુ વરસાદ પડયો છે. ત્યારે આજ સુધીમાં ૧૦૬ ઇંચ પાણી ગયું છે. અને વરસાદના પોણા બે મહિના હજી બાકી છે. આખી મોસમનો કુલ વધુમાં વધુ વરસાદ ૧૮૮૦ની સાલમાં પડયો હતો. એ વર્ષે ૧૧૪ ઇંચ પાણી પડયું હતું. આ વર્ષે ૧૮૮૦ની સાલનો રેકર્ડ પણ તૂટી જાય એવો પૂરો સંભવ છે. ભારે વરસાદને કારણે શહેરનો વાહન વ્યવહાર વારંવાર ખોરવાઇ જાય છે અને શહેરના નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં કમ્મરબુડ પાણી ભરાઇ જાય છે. છેલ્લા આઠ દિવસથી સતત વરસાદ ચાલુ છે.

બીજી બાજુએ શરૂઆતમાં સારો વરસાદ પડયા પછી ગુજરાતમાં વરસાદની ખેંચ પડી છે. ખેડુતો કામના ડોળે આકાશભણી મીટ માંડી વર્ષાની રાહ જોઇ રહ્યા છે. વાવેતર થઇ ગયું છે પણ વધુ વર્ષાના અભાવે તરૂ સુકાઇ રહ્યા છે. સૌરાષ્ટ્રમાં ભાલ પ્રદેશ સિવાય બધે ઠેકાણે જોઇએ તેવો વરસાદ થયો છે. કચ્છમાં પણ વરસાદની સારી સ્થિતિ છે.

* * *

મુંબઇના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી મોરારજી ભાઇએ સાફ સાફ જાહેર કર્યું છે કે, સાબરમતિ નદીની યોજનાનો બીજી પંચ વર્ષી યોજનામાં સમાવેશ નહિ કરાય તેને બદલે ગુજરાતને નંદનવન બનાવી દે એવી નર્મદા નદીની યોજનાનો સમાવેશ કરાશે. નર્મદા નદીની યોજનાથી ૧૮ લાખ એકર જમીનને નહેરો મારફને પાણી મળશે. ખેડુતોને વરસાદ પરજ આધાર રાખવો નહિ પડે. કાકડાપાર યોજનાનો રૂ. ૩૦ કરોડના ખર્ચે અમલ થઇ રહ્યો છે. આજે ગુજરાતમાં સેંકડો માઇલના રસ્તાઓ પણ બંધાઇ રહ્યા છે. નાના મોટા નહેરો અને તળાવોના કામ પણ ઘણા ચાલી રહ્યા છે. ઉ. ગુજરાતમાં ૪ કરોડના ખર્ચે પાતાળકૂવા ખોદાઇ રહ્યા છે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠે કેળવણીના માધ્યમ તરીકે ગુજરાતી ભાષાજ રાખવાના કરેલા ઠરાવ અંગે કાંઇપણ ટીકા કરવાની શ્રી મોરારજીભાઇએ ના પાડી હતી. એટલે એમ માનવામાં આવે છે કે, ગુજરાત વિદ્યાપીઠના ઠરાવ સામે મુંબઇના ગુજરાતી પ્રધાનો લડશે નહિ અને નમતું આપશે. શ્રી મોરારજીએ ઉલટું એમ કહ્યું કે ગુજરાત વિદ્યાપીઠ આ ઠરાવનો સારી રીતે અમલ કરશે, એવી હું આશા રાખું છું.

હીંદમાંના પરદેશી સંસ્થાનો

દુનીયા શું કહે છે?

'ન્યુયોર્ક ટાઇમ્સ' લખે છે કે ફ્રેન્ચ અને પોરચુગીઝોએ હિંદમાંના પોતાના સંસ્થાનોનો કબજો છોડી દેવો જોઇએ. સંસ્થાનવાદ ઉપર એક અગ્રલેખ લખતાં તે કહે છે કે પશ્ચિમના રાજ્યોએ વખતસર પગલાં લઇ બાકી રહેલી સંસ્થાનિક રૂઢીનો અંત લાવવો જોઇએ. હીંદમાં ફ્રેન્ચ અને પોરચુગીઝ સંસ્થાનાં એ દુઝતા ઘાઓ છે. તેનું ઐતિહાસિક મુળ ગમે તે હોય, એ પરદેશી મથકોને માટે આધુનિક હીંદમાં સ્થાન હોઇજ નહિ શકે.

લંડનનું ઉદાર મત ધરાવતું 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન' લખે છે કે પોરચુગાલ સાથેની હીંદની તકરારનો સંતોષકારક નીકાલ એકજ રીતે આવી શકે અને તે એ કે ગોવાને શાંતીપુર્વક અને શુભેચ્છાથી હીંદની સાથે જોડી દેવું.

રાષ્ટ્રવાદની ભાવનામાં ઉછરેલા હીંદમાં પોરચુગીઝ સંસ્થાનો તેની ભૂમીમાં અચોકસ સમય સુધી હસ્તી ધરાવે એ અશકય વસ્તુ છે.

પત્ર લખે છે કે, ગોવનોની બહુમતી કદાપિ પોરચુગાલના તાબા નીચે રહેવાની ઇચ્છા દર્શાવે તો પણ તેઓએ પોતાનું ભાવિ એ રીતે નિશ્ચિત કરવું એ વ્યવહારૂ રાજનીતી નહિ ગણાય.

'રંગુન ડેલી' લખે છે કે, અમારે કહેવું જોઇએ કે પોરચુગીઝ સરકારે પોતાની ઉક્તિઓમાં સભ્યતાની ખામી બતાવેલી છે. તેઓની મનોદશામાં અમે જંગલીપણાની ઝાંખી જોઇએ છીએ.

'ન્યુલાઇટ ઓફ બર્મા' લખે છે કે, હીંદમાં પોરચુગીઝ સંસ્થાનોની હસ્તી એ મરકીના જંતુઓ વાળા ઉંદરોથી ભરેલાં ઘરના જેવું છે. હીંદીઓ આ ઉંદરોનો ઉપદ્રવ દુર કરવા માંગે એમાં કશી નવાઇ નથી. રંગુનનું 'ટ્રીબ્યુન' લખે છે કે, પોરચુગીઝ સંસ્થાનીકો એવી રીતે વર્તી રહ્યા છે કેમ જાણે તેઓએ પચાવી પાડેલી હીંદની ભૂમી તેઓના બાપદાદાનીજ ન હોય? વધુમાં તે લખે છે કે, આ બાબતમાં હીંદે જેટલી ખામોશ બતાવેલી છે તેટલી ભાગ્યે જ બીજા કોઇએ બતાવેલી હોય. આવો સવાલ બર્માની સામે આવેલો હોત તો તેણે પહેલાં એ સંસ્થાનો છીનવી લીધાં હોત અને પછી વાત કરી હોત. પરંતુ હીંદીઓ મુળથીજ અતિશય ધીરજ બતાવતા આવેલા છે. એ નાના ડાઘો જો તેને પોતાનાં ભૂમી પરથી ભૂંસી નાખવા હોત તો કયારના ભુંસી નાખ્યા હોત.

—ગયા રવીવારે તેહરાનથી ૩૦ માઇલ દુર એક દરગાહમાં રાતના ૨ વાગે ૯૦ ફીટ ઉંચું પુરનું મોજું આવતાં ત્યાં નમાજ પઢી રહેલા ૨૦૦૦ મુસલીમો ડુબી મરી ગયા હતા.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ ઓગસ્ટ –સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ૨૦૧૦ શ્રાવણ ..	મુસલમાન ૧૩૭૩ ૧૩૭૪ ઝીલહજ –મોહરમ	પારસી ૧૩૨૩ –૧૩૨૪ ફરવદીન	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મીક તહેવારો–ઉત્સવો
શુક્ર	૨૭	વદ ૧૪	૨૭	૩૦	૬–૧૯	૫–૨૭	
શની	૨૮	,, ૦	૨૮	૦	૬–૧૯	૫–૨૭	
રવી	૨૯	સુદ ૧	૨૯	૦	૬–૧૮	૫–૨૮	
સોમ	૩૦	,, ૨	૧	ગા	૬–૧૮	૫–૨૮	મુસ્લીમોનું નવું વર્ષ (મોહરમ)
મંગળ	૩૧	,, ૩	૨	ગા	૬–૧૮	૫–૨૮	
બુધ	૧	,, ૪	૩	ગા	૬–૧૭	૫–૨૯	
ગુરૂ	૨	,, ૫	૪	૧	૬–૧૭	૫–૨૯	પારસી નવું વર્ષ (પતેતી)
શુક્ર	૩	,, ૬	૫	૨	૬–૧૭	૫–૩૦	
શની	૪	,, ૭	૬	૩	૬–૧૬	૫–૩૦	
રવી	૫	,, ૮	૭	૪	૬–૧૬	૫–૩૧	
સોમ	૬	,, ૯	૮	૫	૬–૧૬	૫ ૩૧	
મંગળ	૭	,, ૧૦	૯	૬	૬–૧૫	૫–૩૨	
બુધ	૮	,, ૧૧	૧૦	૭	૬–૧૫	૫–૩૨	
ગુરૂ	૯	,, ૧૨	૧૧	૮	૬–૧૫	૫–૩૨	

સાચી ધર્મ ભાવના

લેખક: (ઉમિયાશંકર જોખાકર ગાં. ભા. વિ. જોહાનિસબર્ગ)

સુદામાની પત્ની સુદામાને શ્રીકૃષ્ણ પાસે દ્વારકા જવા સુચના કરે છે તે ઉપરથી આપણને સમજાય છે કે પુરૂષને યોગ્ય માર્ગદર્શન કરાવનારી, ખાંધાં ફાંફાં મારતા રહેવા દઇ ભગવાનને શરણે જવાનો ધર્મમાર્ગ પુરૂષને બતાવનારી સંસારમાં સ્ત્રીજ છે. એ સત્ય હકીકતનું સુચન સુદામાની પત્નીના દાખલાથી સમજાય છે.

કુટુંબજીવનની મુસ્કેલીઓ, સંસારની ઉપાધિઓ, ચિત્તની અશાંતિ એ બધું એકજ માર્ગે દુર થઇ શકે છે અને એ સત્ય માર્ગ તે ભગવાનની શરણતા. આ માર્ગ ભક્ત સુદામાને પણ સુઝયો નહોતો તે તેની પત્નીએ તેને સુઝાડયો. આપણા પ્રાચીન ગ્રંથોમાં પત્નીને સહધર્મચારિણી કહી છે પરંતુ એ સહધર્મચારિણી હોવા ઉપરાંત સદ્ધર્મ માર્ગ-પ્રેરક છે. પુરૂષો ધંધો રોજગાર, વેપાર ઉદ્યોગ, નોકરી ચાકરી અને બીજી અનેક ઉપાધિઓમાં તેમજ ખાવું પીવું, ફરવું હરવું, મોજ શોખ વગેરેમાં પડેલા હોવાથી તેમને ધર્મ કે ધ્યાન કંઇ સાંભરતું નથી, કુટુંબની સ્ત્રીઓ પોતાના આત્માના કલ્યાણ માટે તેમજ પોતાના કુટુંબના કુમાર્ગે જતા પુરૂષ વર્ગના કલ્યાણ માટે ધર્મ ધ્યાન, પાઠ પુજા દેવદર્શન, વ્રત-ઉપવાસ વગેરે કરે છે. એ રીતે હીંદુ સમાજનું ધર્મ ધારણ સ્ત્રીઓ ઉપર રહેલું માલમ પડે છે. પુરૂષો તો માર્ગ ચુકયા છે, ભાન ભૂલ્યા છે પરંતુ સ્ત્રીઓએ ધર્મધારણને ટકાવી રાખ્યું છે.

હવે સ્ત્રીઓ જેને ધર્મ માને છે, જે ક્રિયા અને આચારને ધર્મ સમજે છે તે ખરેખરો ધર્મ માર્ગ છે ખરો કે? દેવદર્શન-વ્રત તીર્થસ્નાન-ઉપવાસ-બાધા રાખડી, શુકન-અપશુકન પાઠ પૂજા-કથા શ્રવણ વગેરે વાસ્તવિક રીતે ધર્મ છે કે ધર્મ પાળવા માટેનાં સાધનો? ધર્મ તો જીવનને સર્વ રીતે ઉન્નત કરનાર અને પ્રેરક બળ છે, નિત્ય વ્યવહારમાં, સંસારનાં નાનાં મોટાં કાર્યમાં, સંકટ અને વિપત્તિને પ્રસંગે જે ઉન્નત અવસ્થા, સાચી શાંતિ, સ્થિર ચિત્ત રખાવી શકે તેજ ધર્મ છે. ધર્મ એ તો ચેતનવંતી અને સૌથી ઉન્નત વૃત્તિ છે. આત્માનું અમરત્વ મેળવવાનો પ્રયત્ન છે. પ્રભુ દર્શન કરવાનો પ્રયાસ છે. માનવ હૃદયની ઉંડામાં ઉંડી અને પ્રાચીનમાં પ્રાચીન સમયથી ચાલતી આવતી અંતરની તીવ્ર પિપાસા છે. ધર્મને કોઇ કોમ કે સંપ્રદાય, બાહ્યાચાર કે વિધિનિષેધ, ગ્રંથ કે શાસ્ત્ર, આચાર્ય કે મંદિર સાથે સંબંધ નથી. એને કોઇ પ્રકારના ચિહ્નો કે આડંબરની જરૂર નથી. મનુષ્ય હૃદયની હલકી મનોવૃત્તિને તો એમાં લેશમાત્ર પણ સ્થાન નથી. ભક્ત છોટમકવિએ ધર્મની વ્યાખ્યા આપતાં કહ્યું છે કે:

"સત્ય, દયા, તપ, શૌચ છે,
પરમ ધર્મના ચાર,
જેનાં હૃદયમાં એ રહ્યાં, ઉત્તમ
તેનો આચાર."

ધર્મનું આ પ્રમાણેનું સત્ય સ્વરૂપ સ્વીકારવામાં આવે તો ઉપર જણાવેલા જે બાહ્યચારોમાં આપણી સ્ત્રી જનતાનો મોટો ભાગ પડેલો જણાય છે તે વાસ્તવિક રીતે ધર્મ-ધાર્મીકતા સુચક છે? દેવદર્શન-વ્રત-ઉપવાસ કરનારી આપણી અસંખ્ય સ્ત્રીઓને ચિત્તની શાંતિ, વ્યવહારમાં સરળતા, ક્ષમાશીલતા, વિશાળહૃદય, સમાનતા વગેરે વિશેષ પ્રમાણમાં પ્રાપ્ત થયેલાં જણાય છે ખરાં? દાન-દક્ષિણા આપનાર, તીર્થ સ્નાન વગેરે કરનાર સ્ત્રીઓ પોતાનાં કુટુમ્બીજનો તરફ ઓછા ક્રોધાવેશવાળી પુત્ર વધુઓને ઓછો સંતાપ આપનારી, કૌટુંબિક ઝગડામાં ઓછી પડેલી, આડોશ-પાડોશમાં વિશેષ સમભાવ દર્શાવનારી, બીજાની નિંદા અને કુથલીમાં ઓછો ભાગ લેનારી આપણા અનુભવમાં આવી છે ખરી? જો નિત્ય જીવનમાં કે વ્યવહારમાં કોઇ પ્રકારની વિશેષ ઉન્નતવૃત્તિ, વિશેષ કોમળતા માલમ પડતી ન હોય તો એ બધાં બાહ્યાચારોનું શું પ્રયોજન છે?

મોટી વયની સ્ત્રીઓની આ જાતની ધર્મ ઘેલછાના પરિણામે આજના યુવક-યુવતીઓ સાચો ધર્મ સમજતા ભૂલ્યા છે.

વાસ્તવિક રીતે ધર્મ એ તો જીવન છે. એ કાંઇ માન્યતા, સિદ્ધાંત કે બાહ્યાચાર નથી. જીવનની દરેક પળે, વ્યવહારના દરેક નાના મોટા પ્રસંગે આપણને જે બળ, અંતરની પ્રેરણા, સત્ય માર્ગનું દર્શન કરાવી ઉન્નતિને પંથે દોરવામાં સહાય થાય છે એ બળ અને એ પ્રેરણા ધર્મ ઘેલછાથી કદી કોઇને પ્રાપ્ત થયેલાં જાણવામાં નથી.

ધર્મ એ કોઇ પૈસા વડે ખરીદવાથી કે થોડાં વ્રત તીર્થ, ઉપવાસ, દાન-સ્નાન કરવાને પરિણામે સહેલાઇથી મળી જનારો પદાર્થ નથી. એ તો ચિત્તની કાયમની ઉન્નત સ્થિતિને પરિણામેજ મળે છે.

ધર્મના બાહ્ય ચિહ્નો દરેક સંપ્રદાયમાં વિધવિધ રીતે ગણવામાં આવેલાં છે. એ ધર્મ ચિહ્નો પોતે ધર્મ નથી. એ ચિહ્નોની પાછળ રહેલી ભાવના, એ ચિહ્નો ધારણ કરનારની મનોવૃત્તિ ન હોય, એની પાછળ રહેલી ભાવના ભુલાઇ ગયેલી હોય તો એ ચિહ્નોનો ઉપયોગ તે તેનો દુરૂપયોગ છે એટલુંજ નહિ પણ તે મહાન વિનાશકારી પરિણામ ઉત્પન્ન કરે છે. સંપુર્ણ ક્ષમાશીલતા, અદ્‌ભુત શાંતિ અને સંપુર્ણ સહિષ્ણુતાના પ્રતિક સમો ઇશુનો ક્રોસ હાથમાં લઇ, લશ્કરને મોખરે એવો ક્રોસ રાખી, યુરોપના યોદ્ધાઓ મધ્ય યુગમાં માનવસંહાર કરવા નીકળતા હતા અને હજી નીકળે છે. મહાત્માજીની છબી અને રાષ્ટ્રીયધ્વજ મોખરે રાખી એક બીજાને દગો કરવામાં અને ગળાં કાપવામાં આપણે જરા પણ અચકાઇએ નહિ, તો અહિંસાના એ પરમ ઉપાસકના ચિહ્નોનો કેવો દુરૂપયોગ થયો ગણાય? મહાન પુરૂષોની અને પ્રભુની છબીના સાન્નિધ્યમાં અયોગ્ય આહાર વિહાર કરી તેમના ગુણગાન ગાવા એ શું ધર્મ ચિહ્નો ગણાય ખરા કે? ધર્મના ચિહ્નોને ઓથે, અનેક પ્રકારના અત્યાચાર-અમાનુષી વર્તન આપણાં જીવનમાં થઇ રહ્યાં છે. એ દરેક સમાજ જીવન જોતાં જરૂર જણાશે.

આ પ્રકારની ધર્મ ઘેલછા એ માત્ર અજ્ઞાનનુંજ પરિણામ નથી, એ તો સ્વાર્થી અને લોભી મહંતો, શાસ્ત્રીઓ અને કર્મકાંડી બ્રાહ્મણોએ પોતાના સ્વાર્થ ખાતર કરેલા પ્રચારનું સીધું પરિણામ છે. ચિત્તશુદ્ધિ, ઉન્નત મનોવૃત્તિ, વિશાળ હૃદય અને કુદરતી સંસ્કારોનું પાલન કરવાની કષ્ટમય સાધના કર્યા સિવાય, સહેલાઇથી બાહ્ય-ચિહ્નો અપનાવી લેવાથી, હોમ-હવન-યજ્ઞ-પુજા પાઠ એ બધી ક્રિયા કરવાથી, ધાર્મીકતાની છાપ મેળવી શકાતી નથી.

શાસ્ત્રમાં ધર્મના ૧૦ લક્ષણો નીચે મુજબ બતાવ્યાં છે તે પ્રમાણે નિત્ય જીવન વ્યવહારમાં તેનું પાલન થાય તોજ તે ધર્મ કહેવાય.

ધૃતિઃ ક્ષમા દમોઽસ્તેયં
શૌચમિન્દ્રિય નિગ્રહઃ ।
ધી વિદ્યા સત્યમક્રોધો દશકં
ધર્મલક્ષણમ્ ॥

ધૈર્ય, ક્ષમા, મનનો નિગ્રહ, ચોરી ન કરવીને, પવિત્રતા, ઇન્દ્રિયોનો નિગ્રહ, સદ્‌વિદ્યા, સદ્‌બુદ્ધિ, સત્ય, ક્રોધરહિત પણું, આ દશ ધર્મનાં મુખ્ય લક્ષણો છે. શાસ્ત્રમાં ધર્મચર (ધર્મ પ્રમાણે ચાલવું) કહેલું છે. એવા સાચા ધર્મને આપણા જીવન વ્યવહારમાં મુકી ધર્મના ખરા સ્વરૂપને આપણે ઓળખીએ.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૨૧૩ મેકોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફેરેરાસ્ટાઉન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

K. M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

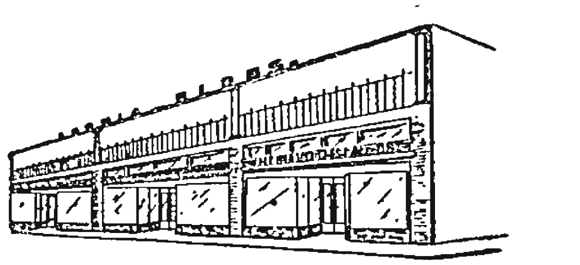

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીંટી બકકલ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905 Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET, DURBAN.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટસ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—એવી બાબતો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીછીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા, યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ બાબુભાઈ મહીધરપુરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ ચોખા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, વાલ્લીઆં, પાતરાં વિગેરે દરરોજ તાજું બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨–૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ.

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૮ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદ્દન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. ગામ રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.